

OLŠINSKÁ DVANÁCTKA PODRUHÉ

Reportáž na str. 18

Kalamita na Moravě
Libavá a Plumlov bojují
s kůrovcem a suchem

Brdy v „roce jedna“
Jak vypadala první sezona
po zrušení újezdu

ČESKÉ MYSLIVECKÉ VÁNOCE

RUDOLF INUM

DVOŘÁKOVA SÍŇ
11. 12. 2016 od 11.00 hod.

PROŽIJTE V PŘEDVÁNOČNÍM ČASE,
TRADIČNÍ SETKÁNÍ S LOVECKOU HUDBOU.

Srdečným a milým koncertem vás bude provázet Lovecké trio
Praha, členové Klubu trubačů ČMMJ a další vzácní hosté.

Pořadatelé koncertu:

Více informací najdete na: www.ceskemysliveroanoce.cz, www.mysliveroanoce.cz
Partner koncertu, VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.p., se těší
na předvánoční setkání se všemi lesníky, myslivci a příznivci lovecké hudby.

Slovo má

Libor Strakoš / výrobní náměstek

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

již druhý rok je u našeho podniku ve znamení vysokého podílu nahodilých těžeb. Kromě divize Mimoň a Hořovice je jejich podíl na ostatních divizích nad 70 procent. Prakticky jen asi 1 procento úmyslných těžeb zpracovávají kolegové z Lipníka nad Bečvou. Samozřejmě se vedou diskuze o příčinách. Dříve publikované důvody se soustřeďovali zejména na masivní rozšíření podkorního hmyzu, ale v poslední době z probíhajících analýz současného stavu na severo-východní Moravě stále výrazněji zaznívá jako hlavní příčina sucho a následné oslabení smrkových porostů. Nedostatek vláhy a pokles spodní vody není jistě jediným důvodem, ale jak už to tak bývá těch důvodů je určitě více a působí v kombinaci. O některých těchto vlivech se zmiňují i kolegové ve svých příspěvcích.

Já bych rád uvedl pro mne velmi zajímavé výsledky studie, která hodnotí území vojenského újezdu Libavá z pohledu historického vývoje využití krajiny. Z nich vyplývá, že zde vzrostl od roku 1837 do roku 2014 podíl lesa z 48% až na 72% na úkor polí, která zabírala více než čtvrtinu území. Výrazný progres lesa se samozřejmě projevuje v druhé polovině padesátých let po vzniku újezdu. Zcela jistě se tedy na prudkém vývoji nahodilých těžeb projevuje jehličnatý „prvoles“ na dříve zemědělské půdě. Jiná situace je na újezdu Březina, kde se podíl jiných ploch než les celých 170 let nezměnil.

Doufám a věřím, že i tato kalamita s postupem času pomine, a nebude to tím, že nahradíme smrk listnatými dřevinami, ale klimatické podmínky se vrátí do „normálu,“ smrk se změněným podmínkám možná částečně přizpůsobí a my budeme schopni najít i jiná lesnická řešení.

Mimořádné kalamity byly v lese také dříve a díky i Vaší usilovné a obětavé práci roste les na těchto plochách opět a je tak kvalitní, že by tam ochrana přírody ráda zřídila divočinu. Rád bych tedy poděkoval nejen kolegům z Lipníku, ale Vám všem, kteří se na zpracování nahodilých těžeb a následných pracích podílejí a popřál hodně životního optimismu.

Obsah

- 3 - Slovo má
- 4 - Foto vydání
- 6 - Krátce
- 8 - Lipník i Plumlov bojují s kalamitou
- 8 - Lipník: Jedním slovem katastrofa!
- 9 - Jak dál s jedlí bělokorou?
- 10 - Rekognoskační lety
- 11 - Plumlov: Ze stromu opadá kůra
- 13 - Nový web monitoruje rojení kůrovce
- 14 - Dotace
- 15 - Brdy v „Roce jedna“
- 17 - Brdy a jejich návštěvníci
- 18 - Planá opět nedala nikomu šanci
- 21 - Pravidla pro veřejné zakázky
- 22 - Plán výlovů rybníků 2016
- 23 - Pomáháme hrou
- 24 - Běhej lesy
- 25 - Rozhledna Bučina, Chovatelský den
- 26 - Lesní pedagogika
- 29 - Proměny Knižecího stolce
- 31 - Tábory v Itálii
- 32 - Z podniku
- 33 - Ostrostřelcem VLS Václav Henzelín
- 34 - Společenská rubrika
- 35 - Fotosoutěž

Redakce

Vydává:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
IČ: 00000205
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 220 405 106
Fax: 224 310 921
E-mail: info@vls.cz
Web: www.vls.cz

Redakce:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 777 723 593
Fax: 224 310 921

Šéfredaktor:

Jan Sotona

Předseda redakční rady:

Ing. Pavel Češka Ph.D.

Členové redakční rady:

Ing. Václav Pernegr
Pavla Kasslová

Registrace:

MK ČR E 163 15 pod zn. 14787/2005
ze dne 24. 10. 2005

Foto titulní strana:

Jan Sotona

Uzávěrka příštího čísla:

15. listopadu 2016
Neprodejné, vychází nákladem 800 kusů.

FOTO VYDÁNÍ

První sezóna na Brdech

První turistickou sezónu mají za sebou střední Brdy. Z bývalého vojenského újezdu, který zde byl zřízen za první republiky, se stala chráněná krajinná oblast přístupná široké veřejnosti. Článek o tom, jak vypadala hlavní turistická sezóna po otevření Brdy, co se změnilo a co se připravuje, najdete uvnitř čísla.

Foto: Jiří Jiroušek

DŘEVORUBCI BODOVALI NA MISTROVSTVÍ SVĚTA

Česko se na zářijovém světovém šampionátu v práci s motorovou pilou v posléze Visle vrátilo mezi světovou dřevorubeckou elitu. Po 12 letech česká reprezentace vybojovala titul mistra světa, když úřadující juniorský mistr republiky Martin Švec excelentně zvládl disciplínu „Výměna řetězu,“ a časem atakujícím devítiteřinovou hranici nedal celému poli nejlepších světových borců šanci.

Po zlatém úspěchu byl český reprezentant před nedělním finále dokonce na druhém místě celkového

pořadí za loňským světovým šampionem Matthiasem Morgensternem z Rakouska, poslední disciplína „odvážování“ však zamíchala celkovým pořadím a Martin se propadl na pátou příčku. V konečném součtu bodů neudržel prvenství ani Morgenstern a mistrem světa se stal slovenský vodník Marek Lubas, kterého čeští diváci mohli letos vidět také během Lesnického dne VLS na Sklené huti, jehož součástí je otevřený národní šampionát. Morgenstern skončil druhý před Maďarem Dánielem Szalaiem.

Martin Švec je úřadujícím juniorským národním šampionem z mistrovství republiky, které každoročně pořádají v červnu Vojenské lesy a statky na Skelné huti v severočeském Ralsku. Vedle toho se stal také bronzovým vicemistrem ČR v profesionální kategorii. Dvacetiletý absolvent Vyšší odborné školy lesnické a Střední lesnické školy Bedřicha Schwarzenberga Písek tak pro Česko získal zlatou medaili ze světového šampionátu po 12 letech. Posledním českým mistrem světa byl Jiří Kostrunek, který zvítězil v italském Valli di Lanzo v disciplíně kombinovaný řez.

Skvělý výkon však předvedl celý reprezentační tým. Vypjatý závěr naopak skvěle ustál český národní tým v kategorii profesionálů. Trojice národních šampionů z posledních tří let Jindřich Fazekaš, Martin Pňáček a Josef Kučera udrželi elitní sedmé místo v konkurenci týmů z celého světa. Týmové klání ovládli Bělorosové před Němci a Švýcary.

LESNÍCI JSOU SKEPTIČTÍ K PROJEKTU „DIVOČINA“

Lesy ČR, VLS ČR a Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR jsou skeptičtí ke snahám Hnutí Duha vytvářet v lesích velkoplošné „divočiny“ – bezzásahové lokality. Cestu k posílení biodiverzity českých lesů vidí spíše v budování lesnických parků a modelových lesů. Zdůraznili to na semináři „Ochrana a obnova divočiny“ pořádaném Hnutím Duha.

„Tvář lesů se měnila vlivem lidské činnosti po staletí. Jsem proto přesvědčen, že bezzásahovostí ani žádným jiným způsobem nejde dosáhnout původní divočiny. Vznikl by pouze stav, který bude vytržen z kontextu, byl by to zpustlý hospodářský les, který neslouží nikomu a ničemu,“ okomentoval to ředitel VLS Josef Vojáček.

Návrh hnutí Duha mimo jiné předpokládal vytvoření bezzásahové zóny na Libavě.

NÁVŠTĚVNOST RYBÁŘSKÉ BAŠTY LETOS ZLÁMALA REKORDY

Za sedm let, co je expozice VLS v historické budově na hrázi rybníku Olšina otevřena, neměl takovou návštěvnost jako toto léto. Během sezony jí prošly čtyři tisíce návštěvníků.

Expozice na baště byla poprvé otevřena 1. června 2009. Včetně letošního roku ji navštívilo přes 24 000 lidí.

„Byli jsme překvapeni ucelenou expozicí místní lokality, u které je vidět, že byla s láskou a citem vyrobená. Doufáme, že toto místo bude zachované pro další generace,“ napsal například jeden z turistů do návštěvnícké knihy.

„Mnohokrát děkuji za překrásný zážitek. Jako kluk z hájovny, dnes již 65letý pán, který se od dětství již nikdy nemohl k lesům aktivně vrátit, jsem si Vaši expozici nesmírně užil. Moc děkuji za Váš nápad a jeho kvalitní provedení,“ znělo další poděkování.

OLYMPIJSKÁ OLŠINA PATŘILA DĚTEM

Ředitel divize VLS Horní Planá Petr Král, boxer Martin Svoboda, zástupci olympijského výboru, ale také lesní pedagogové VLS, přivítali druhý srpnový týden v šumavském podnikovém rekreačním zařízení přes 150 dětských účastníků Dětské olympijské vesničky Olšina.

Na děti den po příjezdu k nejnávštěvnějšímu položenému chovnému rybníku

BOLETICE RACE PROVÁZELA SKVĚLÁ ATMOSFÉRA

Na pět stovek závodníků vyrazilo první prázdninový víkend za sportovním zážitkem na trasy, které jsou jindy veřejnosti nepřístupné. Závod Boletice Race 2016 v režii Vojenských lesů a statků jim otevřel unikátní přírodní lokality ve vojenském újezdu Boletice.

Část Šumavy, která je desítky let uchráněná od intenzivního civilizačního ruchu, vedly dvě cyklotrasy - v délce 41 a 68 kilometrů. Běžci pak vyrazily na dvacetikilometrovou závodní trať vedoucí místy, která jsou domovem celé řady vzácných živočišných i rostlinných druhů. Další stovky lidí se pak přišly bavit do rekreačního zařízení Vojenských lesů a statků Olšina. Především pro děti zde byl připraven bohatý

sportovní program na krátké trati, lesní pedagogika v režii VLS a řada dalších atrakcí včetně dětského divadla. Na hladině Olšina se navíc v rámci programu rozpoutal boj dvacetiletých posádek dračích lodí.

Odpoledne pak na všechny čekal kulturní program, který zařídil na hlavním podiu Xindl X a Olga Lounová.

Boletice Race si ostatně nenechal ujít ani generální ředitel Lesů České republiky Daniel Szórád, který na kratší cyklistickou trať vyrazil v doprovodu ředitele VLS Josefa Vojáčka a jeho náměstka Jiřího Špeliny.

v Čechách čekal celodenní program v režii podnikových lesních pedagogů. Dopoledne si vyzkoušely svoje znalosti přírody při zábavném dopoledni o lesnictví, přírodě a myslivosti, odpoledne pak strávily pohybovými aktivitami.

Dětská olympijská vesnička Olšina byla součástí Olympijského parku Rio - Lipno, který se stal největším českým epicentrem fanouškovského dění k probíhající letní olympiádě v Brazílii.

STUDENSKOU ARCHITEKTONICKOU SOUTĚŽ VYHRÁL RODINNÝ DŮM V LIPNĚ

Esovitě zatočená přízemní stavba ve svažitém terénu u lesa, která je navržena jako rodinný dům v Lipně nad Vltavou, z dílny posluchačky stavební fakulty ČVUT Kristýny Ulrychové zvítězila v aktuálním ročníku soutěže Stavby s vůní dřeva. Studenti v ní navrhovali dřevěné domy a konstrukce s tématem Nadějně vyhlídky. Jejich díla hodnotila odborná porota a ve čtvrtek 15. 9. proběhlo na Brněnském výstavišti vyhlášení vítězů.

Soutěž vyhlásila Nadace dřevo pro život, která podporuje dřevo jako

obnovitelnou surovinu pro každodenní využití. Záměrem studentské soutěže je proto motivovat studenty vyšších a vysokých odborných škol, aby ve svých školních pracích využívali dřevo. „Dřevo jako stavební materiál z obnovitelných zdrojů je v českém stavitelství využíván stále výrazně méně, než je tomu obvyklé v okolních zemích. Proto tuto soutěž určenou nastupující generaci českých a moravských architektů podporujeme, a proto také máme radost, že je o ni stále větší zájem,“ uvedl ředitel VLS ČR Josef Vojáček.

LIPNÍK I PLUMLOV BOJUJÍ S KALAMITOU

Druhým suchým létem po loňském tropickém počasí vygradovala letos situace na střední Moravě. A především na Libavě. „Jedním slovem katastrofa,“ komentuje stav hlavní inženýr lipnické divize Jan Jeniš. S důsledky počasí bojují také kolegové z Plumlova.

Z 11,5 milionu sazenic lesních dřevin, které letos Vojenské lesy a statky vysadí v šesti lesních lokalitách, jež spravují, zamíří téměř polovina do lesů na Olomoucku. To je čtyřnásobný nárůst oproti minulým letům. Tři čtvrtiny výsadby přitom tvoří sazenice listnatých dřevin – dub, buk a olše. Ani změna dřevinné sklady však není podle ředitele lipnické divize VLS v extrémním počasí samospásným řešením. „Situace je taková, že nám usychají i bukové porosty,“ poznamenává Jaroslav Nerad.

A čtyřnásobného objemu letos v létě dosahovaly také těžby na Libavě. Nahodil těžby na Lipníku lámou rekor-

dy stejně jako v minulém roce. Podle Jana Jeniše budou Lipničtí po letošních těžbách zalesňovat 800 hektarů holin.

S následky počasí se v posledních letech potýká také druhá moravská divize VLS – Plumlov. Zatímco v minulých letech zde činil podíl nahodilých těžeb asi třetinu celkového objemu, v posledních dvou letech se na Dražanské vrchovině zvýšil na tři čtvrtiny.

Více o situaci u obou divizí si přečtete v komentářích Jana Jeniše a Romana Dymáčka.

LIPNÍK: JEDNÍM SLOVEM KATASTROFA!

Začátkem září jsem byl osloven panem Sotonou, abych napsal několik řádků k současné kalamitě ve smrkových porostech na střední Moravě. Odpověděl jsem mu zde to potvrzuji, že se situace dá vyjádřit jednoduše jedním slovem: „Katastrofa“. A následně jsem to rozvedl.

U VLS pracuji letos 32 roků a nikdy jsem si neuměl představit zpracování nahodilé těžby takových rozměrů. Likvidaci následků několika kalamit mám za sebou (1991, 1995, 2003, 2007, 2008, ovšem vyvrcholení té poslední, jež se ve zvýšené míře táhne od roku 2012, to jsem nepředpokládal ani v nejčernějších snech.

Vždy to bylo víceméně jasné. 28. 10. 2002 fouklo. Spadlo nám 100.000 m³

kalamity a věděli jsme, že ji do pololetí roku 2003 musíme zpracovat. Ovšem situace posledního desetiletí, obzvláště posledních tří let a speciálně roku letošního se vymyká jakýmkoliv předchozím zkušenostem a skutečnost je hrozná. V těch několika posledních letech jsem byl na různých odborných i laických úrovních tázán: „Pane inženýre, tak kdy budete s tím zpracováním kalamity hotovi?“ A vždy jsem odpovídal: „To bude záležet na počasí“. Po průběhu loňského léta a roce letošním si myslím, že to bude v době, kdy bude vytěžena většina smrkových porostů nad padesát let věku, ale okamžitě dodávám: „...a hlavně to bude záležet na počasí.“ S tím totiž souvisí ještě jedna skutečnost. Od některých kolegů lesníků, kterých se podobná

situace ještě nedotkla, slychávám poznámky typu: „No, když jste si to podělali, tak si to taky snězte“ a nepřemýšlí o tom, že by si to museli „podělat“ lesníci na celé střední a severní Moravě napříč různými drážkami majetku a museli by tito lesníci být všichni totálně negramotní. Bohužel, sešlo se nám tu najednou několik významných faktorů, jež mají negativní vliv na smrkové porosty a ty jsou dnes celoplošně ve stadiu rozpadu. Neznám depresivnější pocit lesníka, jenž svým lesem žije, než pocit při pohledu na fragmenty porostu, kde jsem pře čtrnácti dny vyznačil nahodilou těžbu, ta byla pře deseti dny zpracována a já tam jdu dnes vyznačovat znova, protože ze stromů, které tam zbyly, se sype jehličí. A je září a já jsem v tom porostu letos

takto počtvrté! Takže pohled na naše smrkové porosty, jež jsme obnovovali podrobným způsobem, protože se tam smrk zmlazoval v množství až milion semenáčků po hektaru a kam se jezdili dívat různé exkurze, tak ten pohled je dnes opravdu hodně smutný. A pohled do programu výroby jakbysmet. Co jsme před dvaceti lety vytěžili za rok, to jsme letos vytěžili v srpnu za měsíc, a stejně tak nám za ten měsíc napadla holina o rozloze stejné jako před těmi dvaceti lety za rok.

Nicméně les tu jistě poroste dál. Bude to les jiný, s jinou dřevinnou skladbou, jinou dřevní zásobou, jinak vychovávaný, ale jistě to les bude. Naši předkové, především německé obyvatelstvo před druhou světovou

JAK DÁL S JEDLÍ BĚLOKOROU?

Jedle bělokora má v očích veřejnosti mezi jehličnany výsadní postavení, snad z důvodu představy ozdobného vánočního stromku o Vánočních svátcích. Rovněž ochrana přírody jí věnuje mimořádnou pozornost. Ve Smlouvě o chráněném území EVL Boletice, uzavřené 31. 5. 2016 mezi MO a VLS ČR, s. p., je v lesních porostech se zastoupením jedle bělokore stanovena podmínka „... udržet její současný podíl a vytvářet podmínky pro možnost přirozeného zmlazování a odrůstání nejmladších věkových stádií ....“. Jsou to obecné zásady pro lesní porosty na PUPFLu ve vymapovaných lesních biotopech v rámci EVL Boletice. My lesníci však víme, že je to dřevina z hlediska pěstování a ochrany proti škodám všeho druhu velice náročná a choulostivá, vyžadující trvalou péči do pozdního věku.

Přirozená obnova této dřeviny se nám nedaří, tak jak bychom si představovali, přestože semenné roky jsou v posledních letech téměř každoroční. Veškeré semenáčky přes zimní období prakticky zmizí. Doposud notoricky uváděné příčiny v jejich spasení zvěří jsou zjednodušování problému. Kdyby to tak bylo, byly by oplocenky plně přirozeně zmlazené jedle. Dá se předpokládat, že je to komplex příčin - od plísni přes

zimní období až k doposud méně uváděnému vlivu přízemního ozónu. Tento jev byl potvrzen v poslední době výzkumnými pracovníky. Jedná se o škody ve formě drobných rezavých teček na jehličí semenáčků, které přecházejí v rezavění celé rostliny a končí jejím úhynem. Na ověření tohoto vlivu a negativního působení zvěře na přirozenou obnovu jedle jsme v roce 2015 založili zkusné oplocené plochy. Jsou umístěny na lesní správě Chvalšiny ve fragmentu EVL v mýtném porostu s převahou jedle. Na vyhodnocení je příliš brzo, ale po první zimě můžeme konstatovat srovnatelně stejný stav vně i uvnitř zaplocených částí.

Dalším novým škodlivým činitelem v jedlových mlazinách je rez vrbková (Pucciniastrum epilobii). Je to pro nás nové zjištění, neboť doposud jsme se s touto rzí a jejími škodami nesetkali. Příčinu můžeme hledat ve srážkově a teplotně nevyrovnaném letošním roce, který podporuje rozvoj hub. Silné napadení se objevilo na několika mlazinách lesní správy Horní Planá. Jedná se o části porostů v odd. 90, 101 a 102 o celkové redukované ploše 4,3 ha. Výskyt této rzí je vázán i na druhého hostitele vrbku úzkolistou (Epilobium angustifolium), přesto hlavní hostitel je jedle bělokora. První

příznaky jsou vadnutí a šednutí jehlic, na spodní straně jehlic se vytváří bílé puchýřky, z nichž se šíří za větru spory, které napadají vrbvku. Později dochází k defoliaci napadených jehlic jedle.

Ochrana proti této rzí je velice obtížná. Jednak spočívá v odstranění druhého hostitele - vrbky úzkolisté, což prakticky nelze v našich podmínkách provést, neboť v lesních porostech i mimo ně, je této rostliny velké množství. Další způsob, který jsme využili, je hnojení zasažených mlazin hnojivou obsahující hořčík, jako například Silvamix MG. Současně jsme zasažené mlaziny ošetřili postřikem fungicidu Talent. Dle předpokladu by měl fungicid zastavit další šíření rzí, zatím se zdají být výsledky optimistické.

Co říci na závěr? Zatím co máme umělou obnovu lesa jedlí bělokora prakticky zvládnutou, u přirozeného zmlazení existuje mnoho otazníků. Považuji za nejdůležitější praktické znalosti lesního personálu, vycházející z mnohaletých zkušeností z poznávání jednotlivých lokalit, které vyžadují odlišné přístupy k obnově lesa.

ing. Flíček Jiří,
hlavní inženýr divize H. Planá

válkou, sadili smrk všude, protože je v té době, samozřejmě ani nemohlo napadnout, k čemu může v budoucnu dojít. Souhlasím s názorem respektovaného lesnického odborníka Ing. Miroslava Sloupa, který v zářiovém čísle Lesnické práce napsal: „Místo plošných semenářských oblastí hodnotíme jednotlivé ekotypy. Potom bude mít své opodstatnění smrk v daleko nižších polohách, i když nebude mít zastoupení 50%. Možná to bude cesta v podhůří a tam, kde se smíříme s tím, že bude mít smrk obmýtí 50-60 let, protože pak budou nastupovat hmyzí škůdci. Ale tvrdit o smrku, že je to horská dřevina a že do nížin nepatří, je nesmysl. Evoluční genetika nás musí naučit chápat a vyhledávat ekotypy i v nížinách a pracovat s nimi“. No, a já bych k tomu ještě dodal, že v přírodě nic není jen černé nebo bílé. My jsme již řádově před osmi lety vyhledali vhodné jedince tzv. odolného chlumního smrku, nasbírali z nich rouby a máme založený semenný sad. Navíc, kdo z nás je dnes schopen říci co bude za pět, deset, natož za padesát let. Život mě naučil, že jakákoliv radikální tvrzení v práci s přírodou nejsou dobrým řešením (viz názory na jedli bělokorou před rokem 1990). Jako lesníci jsme se učili, že smrk je nejpřizpůsobivější dřevinou rostoucí od prvního do osmého vegetačního stupně. Jisté je, že ho v našich porostech nebude tolik, co bylo. Ale jak budou vypadat současné výsadby za

dvacet let? A co ostatní dřeviny? Kdo z nás věděl něco před dvaceti pěti lety o „chaláře“ na jasanu, který byl považován za bezproblémovou dřevinu? A přitom právě před těmi pětadvaceti lety vrcholilo chřadnutí lípy srdčité v jižní části Oderských vrchů na malolistost. A ona lípa dnes všude roste a je zelená jak brčál. Kdo z nás dne může říci, jaká bude za dvacet, třicet, osmdesát let situace s bukem či borovicí?

Takže ano, máme smůlu, že naši generaci potkala kalamita ve smrkových porostech, o které profesor Mauer prohlásil, že „je svým rozsahem větší kalamitou, než byla kalamita v Krušných horách v 80. letech minulého století.“

Máme smůlu v tom, že biotičtí činitelé se neptají, jaké termíny má to či ono výběrové řízení. Jako lesníci máme smůlu v tom, že nemůžeme řádně lesnický hospodařit a reagujeme pouze na to, s čím na nás příroda vyrukuje.

Ale lesníci u vojenských lesů v Lipníku n. B. v každé době vždy řešili nějaké „provozní či přírodní problémy“. (Ve čtyřicátých letech mniškovou kalamitu a její následky, v padesátých letech organizační kotrmelce, od konce šedesátých let do konce osmdesátých let nahodilou těžbu ze střebeb, po celou dobu pobytu sovětských vojsk sladění hospodářského využití prostoru s časovou nevyzpytatelností střebeb sovětské armády. Ale provozní problémy tu byly, jsou a budou od toho, abychom je řešili.

Nicméně, přírodní procesy (sucho, tropická vedra) můžeme těžko ovlivňovat, takže se dá jednoznačně říci, že veškerá kategorická prohlášení, která můžeme v současné době slyšet, o tom co a jak bude v budoucnu, jsou lichá. Musíme zakládat a pěstovat druhově bohatý les (i když je to náročnější) s tím, že další generace budou mít v lesnickém hospodaření větší možnosti výběru, než máme nyní my.

Ing. Jan Jeniš,
hlavní inženýr divize Lipník n. B.

REKOGNOSKAČNÍ LETY V ROCE 2016

V letošním roce opět Ministerstvo zemědělství ČR organizuje rekognoskační lety především pro zástupce státních správ lesů a vlastníky a správce lesů. Těchto letů se účastní i zástupci provozních jednotek VLS ČR, s. p. a to především v oblastech, kde máme výrazné zastoupení lesních pozemků, k nimž máme právo hospodařit. Rekognoskační lety jsou prováděny i z důvodu značného nárůstu nahodilých těžeb v Olomouckém a Moravskoslezském kraji, u nás především u divize Lipník nad Bečvou. Není jednoduché rekognoskační lety organizovat, poněvadž je komplikují klimatické podmínky a ve vojenských

újezdech i výcvik vojsk. Cílem těchto letů je monitorování stavu a vývoje škodlivých činitelů, především kůrovců a lety též byly využity jako protipožární hlídky.

Rekognoskační lety byly zatím uskutečněny u těchto organizačních jednotek VLS ČR, s. p.:

- divize Lipník nad Bečvou z letiště Kroměříž dne 25. srpna 2016 (3 zaměstnanci);
- divize Karlovy Vary z letiště Toužim dne 1. září 2016 (3 zaměstnanci);

- divize Hořovice z letiště Příbram dne 16. září 2016 (3 zaměstnanci).

Další lety jsou ještě plánovány na podzimní období a to především v oblasti severní Moravy a jižních Čech.

Věřím, že pro provozní personál jsou a budou tyto lety přínosem a že i příští rok budou rekognoskační lety opět organizovány.

Ing. Vladislav Seidl,
ekolog VLS

PLUMLOV: ZE STROMU OPADÁVÁ KŮRA A JEHLIČÍ JE ZELENÉ

Od roku 2010 do roku 2014 zpracovala divize Plumlov 171.790 m³ nahodilých těžeb, tedy průměrně 34.358 m³ ročně při průměrné roční těžbě 105.718 m³. Podíl nahodilých těžeb na těžbách celkových byl 32 %, takže za uvedené období lze ještě hovořit o standardním hospodaření. Už konec roku 2014, kdy porosty zejména v severní části lesní správy Žárovice postihla ledovka, však předznamenal konec relativně příznivého období.

V roce 2015 bylo zpracováno 20.644 m³ nahodilých těžeb způsobených ledovkou, ke které se ještě na jaře přidal bořivý vítr, čímž přirostla

nahodilá těžba o dalších 22.946 m³. Na obrázku č. 1. uvádíme nezpracovanou nahodilou těžbu způsobenou ledovkou, která poškodila hlavně bukové porosty. Značný objem dříví napadl v lanovkových terénech, navíc často v porostech s průměrnou hmotností do 0,5 m³.

Od konce června začalo dlouhé období nadprůměrných teplot a výrazného srážkového deficitu, takže od léta bylo zpracováváno nadstandardní množství souší a kůrovcového dříví. Do konce roku si tyto škodlivé činitelé vynutili zpracování 21.423 m³ dříví, takže spolu se 137 m³ těžby

způsobené „ostatními“ škodlivými činiteli dosáhla nahodilá těžba za rok 2015 celkem 65.150 m³. V procentuálním vyčíslení se jednalo o 77 % z celkové těžby (84.916 m³).

Přestože původní plán těžby 80.000 m³ byl mírně navýšen, nebyla do konce roku 2015 veškerá nahodilá těžba zpracována. Navíc se v průběhu roku přechodně zhoršovaly podmínky odbytu dříví, takže i přes realizovanou chemickou asanaci došlo lokálně k dalšímu navýšení populace kůrovců kolem odvozních míst, zejména lýkožrouta smrkového a severského. Hlavní příčinou odumírání smrkových

porostů je ovšem sucho, respektive kombinace vysokých teplot a podprůměrných nebo přivalových srážek, které z krajiny v převážné míře odtečou jako povrchová voda. Škody suchem se v roce 2015 projevily i v nejmladších porostech. Do LHE bylo vykázáno více než 80 ha nezdaru zalesnění v kulturách, v nejnižších nadmořských výškách uschly i některé porosty, které byly při prověrce v červnu téhož roku prohlášeny za zajištěné.

Na začátku roku 2016 divize Plumlov sice zahájila úmyslné těžby, ovšem ty byly v únoru zastaveny, kromě probírek do 40 let věku porostu. Stalo se tak z důvodu nárůstu objemu nezpracované nahodilé těžby, samozřejmě ve smrkových porostech stresovaných extrémním počasím roku 2015. Až do konce dubna stále přirůstala nahodilá těžba, jejíž počátek je nutné hledat ještě v roce 2015. Od počátku června plynule navázala sezóna čerstvé nahodilé těžby, zejména ve smrkových porostech od 40 do 80 let věku, na LS Rychtářov i v porostech starších. Škody se však opět nevyhnuly ani porostům nejmladším, na obrázku č. 2. uvádíme porost zničený suchem určený k rekonstrukci. Fotografie byla pořízena dne 31. 3. 2016. Zisk z „prodeje“ takového dříví se pohybuje pouze v řádu desítek Kč za jeden prm štěpky, kdy si odběratel

sám zajišťuje výřez a vyvážení hmoty.

I přes rozsáhlá obranná opatření se každý měsíc pohybuje údaj očekávané nahodilé těžby kolem 15.000 m³. S ohledem na aktuální stav počasí, kdy bylo např. 11. září odpoledne ve stínu 28°C a s jedinou výjimkou (10 mm) třicet dní nepršelo, je nutné očekávat další přírůst nahodilé těžby ze sesterského rojení, resp. kompletní třetí generace kůrovců.

Z uvedených důvodů divize Plumlov zvýšila těžbu o 20.000 m³, na celkem 90.000 m³ v roce 2016. K 31. srpnu 2016 bylo u divize vytěženo celkem 65.035 m³, z toho 56.523 m³ těžby nahodilé (87%). Do konce roku bude dále zpracovávána pouze nahodilá těžba, s výjimkou probírek v porostech do 40 let věku, takže celkový podíl nahodilé těžby v roce 2016 lze odhadnout na 92 %.

Nahodilá těžba se obtížně vyhledává, protože není výjimkou, kdy ze stromů opadáva kůra a jehličí je zelené (nikoliv alespoň rezavé). I kvůli tomu a výše popsaným klimatickým podmínkám, lze i v roce 2017 očekávat vysoké škody ve smrkových porostech.

Hlavním důvodem nepříznivého trendu výše objemu zpracování nahodilých těžeb je jednoznačně srážkový

deficit, který renomovaní klimatologové aktuálně odhadují na 350 mm, které by při pomalém vsakování zajistili normální hladinu podzemních vod.

Jedinou funkční prevencí vzniku nahodilých těžeb tak je pouze přeměna dřevinné skladby ve prospěch listnatých dřevin, hlavně buku lesního. Tato probíhá od roku 1990 u divize Plumlov rychlostí asi 0,25 % ročně z celkové plochy lesních pozemků a žádoucí je její další urychlení. Pěstování smrku musí být orientováno pouze do směsí, vhodných expozic a nadmořských výšek nad 500 m n. m. Aktuální zastoupení smrku na hlavních LHC divize Plumlov je 38 %, odhadovaný cílový stav je 20 %. Vyšší podíl MZD v umělé obnově lesa a další nadstandardní péstební opatření, budou částečně hrazena z Programu rozvoje venkova, podtitulu Obnova lesa po kalamitách.

Podobné problémy s pěstováním smrku v podmínkách Dražanské vrchoviny měly už předchozí generace lesníků, což lze vyčíst z historických porostních map a textových částí starších LHP. V dřívějších dobách však byly nahodilou těžbou poškozovány porosty alespoň středního a hlavně mýtného věku, které poskytovaly přiměřený zisk. Aktuální zakládání a následná „těžba“ smrkových porostů druhé a třetí věkové třídy už však nejsou dlouhodobě ekonomicky udržitelné.

*Ing. Roman Dymáček,
provozní technik divize Plumlov*

NOVÝ WEB MONITORUJE ROJENÍ KŮROVCE

Podstatou projektu KŮROVCOVÉ INFO (www.kurovcoveinfo.cz), který byl spuštěn letos v květnu, je on-line sdílení informací o průběhu rojení lýkožrouta smrkového (*Ips typographus*) v různých nadmořských výškách v různých lokalitách České republiky a reálném čase pomocí webové aplikace.

Hlavním partnerem projektu jsou Vojenské lesy a statky ČR, záštitu nad projektem převzal ministr zemědělství Marian Jurečka. Na projektu spolupracují také Lesy ČR a další vlastníci a správci lesů. Autory projektu jsou Lesnická práce a Lesní ochranná služba VÚLHM.

Co je Kůrovcové info?

Datovým vstupem do webové aplikace KŮROVCOVÉ INFO jsou výše odchytů z feromonových lapačů na lokalitách, které do projektu dobrovolně registrují provozní lesníci z celé ČR bez rozlišení vlastníka. Ti pak údaje do aplikace vkládají v pravidelných přibližně týdenních intervalech přes internet. Výstupem je mapa s přiřazením jednotlivých ploch k okresům a nadmořské výšce s informací o aktuální výši odchytu. V detailu jednotlivých ploch je zobrazena tabulka uskutečněných odchytů v týdenním cyklu a graf průběhu rojení. Současně je uváděna kumulovaná křivka odchytu, tj. odchty od začátku rojení až do konce letové aktivity lýkožrouta smrkového. Výstupy v mapě jsou anonymní a účast v projektu je dobrovolná.

Hlavní smysl projektu

Hlavním cílem projektu je sdílení užitečných informací o rojení lýkožrouta smrkového v reálném čase. Zároveň vzniká unikátní a na poměry ČR velmi rozsáhlá databáze informací, které bude možné použít k dalšímu výzkumu lýkožrouta smrkového a jeho biologie. Kumulované odchty v grafu automaticky upozorní na překročení středního a silného stupně odchytu, což je důležité pro stanovení počtu obranných opatření pro letní rojení. Informace o začátku rojení z nejnižších poloh může upozornit lesníky

s porosty ve vyšších nadmořských výškách, že začátek rojení se již blíží. Počítáno je také s měsíčními analýzami průběhu rojení.

„Ačkoliv se může projekt zdát málo ambiciózní či dokonce nevýznamný, opak je pravdou. Lesníci mají obvykle velmi dobrý přehled o vývoji rojení lýkožrouta smrkového, avšak pouze na svém úseku. KŮROVCOVÉ INFO umožní provoznímu lesníkovi srovnání s jinými obdobnými, ale i zcela odlišnými lokalitami, a může být do jisté míry i inspirací v uplatňování obranných opatření v ochraně lesa,“ řekl spoluautor projektu Petr Zahradník z Lesní ochranné služby VÚLHM.

„Děkuji autorům projektu za zprovoznění této webové stránky. Je to první krok, který má velký potenciál dalšího rozvoje. Hlavní přínos vidím v tom, že se jedná o celorepublikový přehled o rojení kůrovce v reálném čase. Přináší grafická i numerická data, která mohou být přínosná pro správce a vlastníky lesa a která můžou porovnat se situací na svém majetku. Jistě zajímavé by mohlo být

porovnání s meteorologickými daty,“ uvedl výrobní náměstek ředitele státního podniku VLS ČR Libor Strakoš.

Kůrovcové info aktuálně

Na začátku září bylo v databázi aplikace téměř 2 500 zaznamenaných odchytů na 178 lokalitách od 131 respondentů. Z řad zaměstnanců Vojenských lesů a statků se zapojilo 5 respondentů (divize Hořovice, Horní Planá, Lipník nad Bečvou a Plumlov), kteří dohromady vložili do databáze 150 odchytů z 9 sledovaných ploch. Budeme rádi, pokud se jejich řady v příštím roce rozšíří. Stačí napsat na níže uvedený e-mail.

Průběžné výstupy

Poslední hodnocení výsledků projektu provedené Lesní ochrannou službou na konci srpna ukazuje, že rojení l. smrkového započalo v 18., resp. 19. týdnu a vrcholilo ve 20. až 22. týdnu, a to ne vždy s posunem dle nadmořských výšek (zde se zřejmě projevila expozice lokality a snad i hustota populace). Druhé rojení spadalo do

26. týdne, což v některých nadmořských výškách mohlo být spojeno s intenzivním sesterským rojením. V 31. týdnu je v některých krajích zaznamenán náznak 3. rojení, který je částečně patrný i z celkového grafu pro ČR, ale také z hodnocení v jednotlivých krajích (např. Jihočeský kraj, Královéhradecký kraj a další). Naopak v Moravskoslezském kraji, který je jedním z krajů nejvíce postižených kůrovcem, druhé rojení spadalo do 28. a 29. týdne. S ohledem na průběh počasí je to poněkud překvapivé.

Po ukončení letové aktivity lýkožrouta smrkového budou souhrnná data za

celou sezónu vyhodnocena a výstupy budou publikovány na stránkách projektu a v časopise Lesnická práce.

Vize

KŮROVCOVÉ INFO bylo v roce 2016 spuštěno v pilotním režimu. Na podzim roku 2016 dojde k vyhodnocení projektu a návrhu případných změn. Záměrem autorů je KŮROVCOVÉ INFO dále rozvíjet. Zvažováno je rozšíření aplikace o další škůdce v závislosti na požadavcích lesnického provozu, uvažováno je na vybraných plochách propojení údajů z lapačů s měřením teplot. Jakékoli

konstruktivní připomínky jsou vítány (kontakt@kurovcoveinfo.cz).

Poděkování

Autoři KŮROVCOVÉHO INFA si velmi váží příjemné a konstruktivní spolupráce se všemi, kteří se na projektu letos podíleli. Poděkování a uznání patří všem respondentům, kteří v pravidelných intervalech data do systému vkládali, a partnerům projektu.

Tým KŮROVCOVÉHO INFA
E-mail: kontakt@kurovcoveinfo.cz
www.kurovcoveinfo.cz

DOTACE POMOHOU VLS S OBNOVOU LESA I PROTI POVODNÍM

Za úspěšné pro VLS lze považovat jarní kolo výzev k podávání žádostí o dotace z Programu rozvoje venkova ČR. V dotačním titulu „Obnova lesa po kalamitách“ pokryly projekty VLS třetinu roční alokace pro celou Českou republiku a v dotačním titulu „Zavádění preventivních opatření v lesích“ dokonce polovinu roční alokace.

V rámci příjmu žádostí o dotaci na lesnická opatření v roce 2016 bylo z Programu rozvoje venkova doporučeno k financování 10 projektů VLS. Sazba dotace činí na všechny projekty 100 % a celková výše požadované dotace činí 46 819 147,- Kč.

Významným přínosem pro hospodaření VLS jsou dotace na obnovu kalamitních ploch, které vznikly násled-

kem působení abiotických činitelů jako vítr, sníh a námraza, což se týká divizí Plumlov, Karlovy Vary, Mimoň a v menší míře i Lipník nad Bečvou. Samostatnou kapitolu představuje odumírání lesních porostů v důsledku sucha. Na obnovu lesa po kalamitě vzniklé v důsledku sucha je možné žádat o dotace nově od roku 2016, a to díky dlouhotrvající intervenci VLS na Ministerstvu zemědělství. V rámci

dotací na obnovu lesa po kalamitách bude použita dotace ve výši 28,6 mil. Kč, čímž se pokryje příprava ploch po těžbě, spotřeba sazenic, zalesňovací práce a také následná ochrana kultur (chemická, mechanická a instalace oplocenek) na celkové ploše 284 ha.

Ing. Vladimíra Špičková, Ph.D.
projektový manažer

Poř.č.	Název projektu	Divize	Výše dotace v Kč
1.	Retenční nádržka - PAZDERKA	Hořovice	1 543 925
2.	Retenční nádrž - BAHNA I.	Hořovice	5 000 000
3.	Most na LC Černoletská dolní	H. Planá	3 497 635
4.	LC Elektrovod - zpevnění komunikace (břeh potoka), zkapacitnění mostků	H. Planá	2 071 257
5.	LC Nová - zpevnění komunikace (břeh potoka), zkapacitnění mostků	H. Planá	2 984 324
6.	Protipovodňová opatření na DVT LS Žárovice, Myslejovice a Rychtářov	Plumlov	3 069 256
7.	Obnova lesních porostů po kalamitě - VLS ČR, s.p., divize Plumlov	Plumlov	840 750
8.	Obnova lesních porostů po kalamitě - VLS ČR, s.p., divize K. Vary	K. Vary	10 095 000
9.	Obnova lesních porostů po kalamitě - VLS ČR, s.p., divize Mimoň	Mimoň	2 150 000
10.	Obnova lesních porostů po kalamitě - VLS ČR, s.p., divize Lipník n. B.	Lipník n. B.	15 567 000
Celkem doporučeno k financování z PRV			46 819 147

BRDY V „ROCE JEDNA“

Střední Brdy za sebou mají první turistickou sezonu od chvíle, kdy se na začátku letošního roku otevřely veřejnosti. V lesích ve správě VLS byly vyznačeny první turistické trasy, uskutečnila se zde první velká sportovní akce, pokračuje pyrotechnická sanace i budování infrastruktury pro návštěvníky.

Po vyjednávání mezi Vojenskými lesy a statky, ochranáři z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR i zástupci Klubu českých turistů byly v Brdech vytyčeny turistické trasy. Jejich systém počítá s pokrytím Brd ucelenou sítí v nově vzniklé CHKO Brdy v příštím roce po dokončení pyrotechnické asanace území. Na územích, kterých se pyrotechnická očista netýká, byly trasy vyznačeny a osazeny informačními prvky již letos. Řada z nich však stále postrádá logiku pro návštěvníky, protože mají navazovat na značené cesty, které se budou budovat až napřesrok.

60 kilometrů nových tras

Celkem bylo v CHKO Brdy vyznačeno bezmála 60 kilometrů turistických tras. Z nich 30 kilometrů je v Plzeňském kraji a 28,5 ve středních Čechách.

V Plzeňském kraji vede červená z Míšova a zelená z Teslín k jednomu z hlavních turistických lákadel nově otevřeného vojenského prostoru – k Parťským rybníkům.

Modrá turistická značka od Strašic údolím Klabavy pak bude podle

očekávání další hlavní vstupní branou do CHKO. Ta zatím končí v blízkosti loveckého zámečku Tři trubky a s jejím prodloužením se počítá po dokončení pyrotechnické asanace. Od Strašic Brdy mapuje dále zelená a žlutá turistická značka i místní značení (zelený a bílý trojúhelník) v okolí zbytků hradu Chlukov.

Na příbramské straně středních Brdy bylo vyznačeno 48 kilometrů tras, z nichž 28,5 kilometrů je na území ve správě VLS. Dokončena tak je trasa od Hořejšího Padrťského rybníka k rozcestníku Pod Hubertkou.

Mobilní aplikace VLS

Do konce roku by měla být pro všechny návštěvníky Brd k dispozici mobilní mapová aplikace lokality. V současné době finišuje zanášení nových tras a zajímavých turistických cílů. Aplikace bude pro všechny běžné operační systémy ke stažení zdarma.

Vedle turistických tras v ní uživatelé najdou autobusové zastávky, parkoviště, vyhlídky i další zajímavé turistické cíle. Ale také lokaci památkově chráněných stromů na území Brd i Významných stromů VLS. Vedle toho bude mobilní mapová aplikace obsahovat také body IZS na Brdech pro řešení mimořádných situací. Součástí aplikace bude také encyklopedie vzácných živočišných a rostlinných druhů, vyskytujících se na území CHKO Brdy.

Fotografiemi unikátních přírodních lokalit, ale také živočichů a rostlin aplikaci vybavil dvorní fotograf VLS Lukáš Kovár z lipnické divize VLS.

Na ní zde navazuje žlutá značka vedoucí pod horou Praha s odbočkou na vrchol a vyhlídku na tomto druhém nejvyšším vrcholu Brd. Ta se na úbočí Malého Toku pak napojuje na modrou trasu z Nepomuku. Hotova je také zelená trasa z Jinců do Drahlín a 14takilometrový úsek Sobenský rybník - Obecnice. Další nově trasy, Červená Čenkov - Obecnice (10 km), zelená Buková - Varta (1km) a žlutá Varta - Brdy, bus (1,5 km) vedou vně hranic CHKO.

Vyvěšeny jsou i směrovky na většinu turistických informačních míst.

Turistický ruch bude usměrňovat interpretační plán

S turistickými trasami, a nejen s nimi, souvisí také Interpretační plán pro CHKO Brdy, který VLS nechaly zpra-

covat ve spolupráci s AOPK, Arcibiskupskými lesy, okolními obcemi a informačními středisky. Dokument komplexně stanoví strategii, jak usměrňovat na Brdech turistický ruch, aby byl šetrný k okolní přírodě. Ten mimo jiné stanoví i témata jednotlivých tras, o kterých návštěvníci budou informováni v turistických průvodcích, informačními panely na trase i dalšími prvky. Na brdských trasách by tak měl být zaveden jednotný informační systém s jednotným vzhledem.

Interpretační plán byl na začátku září projednán se spolupracujícími subjekty a nyní se finalizuje jeho konečná verze. S jeho podrobnostmi vás seznámíme v dalším vydání.

Odstavná parkoviště

Do Brdské přírody budou návštěvníci moci nastoupit hned z několika míst, kde budou fungovat odstavná parkoviště. Část z nich vzniká v gesci místní samosprávy, další budují na svých plochách VLS.

Tím největším z nich bude odstavné parkoviště na Kolvíně v areálu VLS u Skořic. Odstavná plocha bude mít automatickou obsluhu pomocí závořů na mince a návštěvníkům nabídne tři parkovací stání pro autobusy,

76 stání pro osobní vozy a čtyři místa vyhrazená pro držitele průkazu ZTP.

V místě bude vybudováno posezení, sociální zázemí s WC a stanice pro nabíjení elektrokol.

Dům přírody Brd

Lovecký zámeček Tři trubky, který převzaly VLS od Armády ČR po zrušení vojenského újezdu, se stane jedním z hlavních center turistického ruchu v Brdech. Předurčuje jej k tomu strategická poloha v údolí Klabavy na cestě ze Strašic do srdce Brd, ale také plán na vybudování Brdského domu přírody. Naučná expozice o Brdech a jejich přírodě i historii by měla vzniknout v přilehlých budovách i pod širým nebem v areálu, v samotném zámečku však na žádost památkářů umístěna nebude.

V samotném objektu byl dokončen stavebně-historický průzkum a měl by projít citlivou rekonstrukcí. S ohledem na to, že celý areál již delší dobu nebyl renovován, bude rozsah revitalizace poměrně velký, včetně vybavení novými technologiemi a rozvody energií.

BRDY A JEJICH NÁVŠTĚVNÍCI

Jak je známo, vojenský prostor, který byl ve středních Brdech od 1. 1. 2016 zrušen, zde existoval celých 87 let. Pokud se podíváme do historie: v době 1. republiky byly v celém prostoru vyznačeny turistické cesty, které se vyhýbaly pouze cílovým plochám. Pro veřejnost sloužila signalizace střeleb a v době mimo střelbu se do prostoru smělo téměř bez omezení. Některé hájenky sloužily jako turistické ubytovny a dokonce některé vojenské pozorovací věže byly využívány veřejností jako rozhledny. Pro sběrače lesních plodů se vystavovaly placené povolenky a sběr byl sledován lesním personálem. Centrem turistiky se stala obec Padrt, ve které si Pražané a Plzeňané pronajímali letní byty; existoval i projekt na stavbu turistické chaty KČT na Padrti, který však nebyl realizován.

Od roku 1939 cvičil v Brdech Wehrmacht a vstup do prostoru byl přísně zakázán. Po roce 1945 bylo obnoveno turistické značení a na pár let se turisté vrátili. V roce 1949 však vyšel zákon o vojenských újezdech, který zakázal vstup do vojenských prostorů. Dá se konstatovat, že tento zákaz byl do značné míry respektován. V Brdech jste skutečně až do poloviny devadesátých let téměř nepotkali živáčka. Pokud se sem někdo odvážil, byli to osamocení romantici, nebo místní občané z okolních vesnic, kteří chodili vesměs pěšky hlavně za účelem sběru lesních plodin. Všichni se pohybovali výhradně lesem, a pokud po cestě, při zpozorování vozidla se utíkali ukryt do lesa... V osmdesátých letech se rozšířilo běžkařství; nastalo několik zim, ve kterých bylo na hřebenech okolo jednoho metru sněhu, a již tehdy existovala brdská běžkařská magistrála z Orlova na Tok, Jordán a do Zaječova.

Po roce 1989 začalo postupné osmělování návštěvníků. V roce 1998 vydal Jan Čáka knihu „Střední Brdy - krajina neznámá“, první a téměř vyčerpávající zdařilou publikaci o tomto území, která zvedla vlnu zájmu o Střední Brdy. Poté se začali osmělovat různí zájemci o toto území; začaly vzni-

kat nenápadné pěšinky v místech, která pan Čáka popisoval. Újezdní úřad později začal též ve větší míře vydávat povolení k vjezdu na území vojenského újezdu, buď na průjezd, nebo na sběr lesních plodin. Problém byl v tom, že držitelé povolení k vjezdu si mysleli, že mohou jezdit všude, i po lesních cestách... V roce 2007 a 2008, kdy vrcholil „boj“ o americký radar na Brdech, byly některé okrajové části újezdu zpřístupněny, vyznačeny zde cyklotrasy a trasy pro pěší; k většímu nárůstu návštěvníků to však nevedlo.

Od začátku letošního roku máme tedy Brdy volné. Co nám to přineslo? V první řadě je třeba uvést jako velice důležité pozitivum, že díky přístupu VLS, SCHKO i PČR podstatně ubylo motorových vozidel! Povolení k vjezdu je vydáváno skutečně jen pracovníkům VLS a ostatním jen v nezbytně nutném míře. Naproti tomu samozřejmě podstatně přibýlo návštěvníků pěších a cyklistů, a to zejména o víkendech. Pouze v prázdninových měsících byl zvýšený pohyb lidí i ve všedních dnech. Hlavními turistickými magnety jsou: Padrtské rybníky, zámeček Tři Trubky, bunkry na cílové ploše Jordán, vrchol Toku, okolí Pilské vodní nádrže a zřícenina hradu Valdek. Turistické značení bylo provedeno až začátkem letošního léta; o vhodnosti jejich tras lze leckde pochybovat (dlouhé úseky po asfaltových komunikacích apod.) a podle sledování pohybu turistů není prozatím ani příliš využíváno. Technické vymoženosti vedou lidi k tomu, že se spíše orientují podle navigace v mobilních telefonech. Málokterého turistu vidíte dnes s mapou; většina má v ruce telefon...

Co se týče často zmiňovaného nepořádku po návštěvnících, myslím, že se to přehání. Do hloubi lesů dojdou lidé, kteří mají k přírodě nějaký vztah a nechtějí sobě ani ostatním kazit dojem ponecháváním odpadků. Samozřejmě jsou i mezi nimi výjimky, ale zase ti slušní po nich tyto odpadky sbírají... Obecně největší nepořádek je v lese vždy po houbařské invazi;

je to dáno zřejmě jiným typem lidí, kteří jdou na houby a chtějí si z lesa odnést něco materiálního než lidé, kteří jdou za duševními prožitky...

Větší problém nám dělají „ohníčkáři“. Tito lidé si neodpustí, aby i v době extrémního sucha si rozdělali v lese, nejlépe v tom nejskrýtějším místě, ohníček... Dají si kameny do kruhu a myslí si, že se nemůže nic stát; potom po sobě často neuklidí ani ony kameny. Skuteční pravověrní trampové se chovají zcela jinak a s těmi problémy není. V letošním roce jsme po „ohníčkářích“ a jim podobných volali hasiče (jen na území LS Obecnice) k osmi případům; vloni to bylo sedmkrát. Naštěstí se většinou podaří najít zárodek požáru včas, takže se to obejde beze škody...

Do budoucna si lze jen přát, aby celé střední Brdy byly uchráněny od další turistické infrastruktury (občerstvení, bufety, rozhledny apod.) a aby zůstaly oázou klidu pro ty, kteří si chtějí užít tiché romantiky. Též lze doufat, že v dalších letech utichne přehnaný mediální zájem o Brdy; lidé se sem podívají a zjistí, že tu toho tolik zajímavého zase není - že je to sice ve svém centru krajina podobná šumavské, unikátní svou opuštěností v rámci středních Čech, ale s hospodářskými lesy a bez mimořádných zajímavostí.

Ostatně jižní Brdy, brdské Hřebeny či zbrožsko - krávkolátské lesy byly vždy přístupné bez omezení a nijak se zde turistický ruch neprojevuje. Proč by tomu mělo být ve středních Brdech jinak?

*Ing. Václav Perngr,
vedoucí LS Obecnice*

PLANÁ OPĚT NEDALA NIKOMU ŠANCI

Vnitropodnikovému soutěžnímu klání jasně dominoval tým Horní Plané, který zvítězil s bodovým ziskem, jenž o třetinu převyšoval druhého v pořadí.

Rovných 950 bodů si na své konto připsali kolegové z Šumavy a tímto bodovým ziskem nedali nikomu z konkurentů nejmenší šanci. Druhá Mimoň si připsala 655 bodů, o deset méně pak měly na svém kontě bronzové Karlovy Vary. Na čtvrtém místě se umístila plumlovská divize VLS, pátí byli zemědělci. Šestou příčku pro sebe v závěru srdatým výkonem Pavla Draštíka v pivním dvojboji urvali školkaři s pětibodovým náskokem na tým ředitelství státního podniku. Za nimi se v tabulce, kde rozhodoval každý bod, seřadili závodníci

z Lipníku nad Bečvou, „strážáci“ a Hořovice.

Hostitelský tým plně využil výhodu domácího prostředí a za vítězstvím kráčel vyrovnanými výkony ve všech soutěžích. V úvodní disciplíně na hladině Olšiny na raftech Hornoplanští ještě čtvrtým místem neexcelovali, následně si však jako tým připsali vítězství v pěti disciplínách, 4 stříbrné pozice a jeden bronz. Propadli snad jen na lanové dráze, kde skončili na 9. místě. Skvělý finiš předvedli v pivním dvojboji, kde se výkonu jejich bor-

Celkové pořadí Olšinské dvanáctky 2016

1. Horní Planá	950 b.
2. Mimoň	655 b.
3. Karlovy Vary	645 b.
4. Plumlov	575 b.
5. Divize zemědělské výroby	560 b.
6. Správa lesních školek	500 b.
7. ŘSP	495 b.
8. Lipník n. B.	475 b.
9. Divize ostrahy a služeb	440 b.
10. Hořovice	415 b.

ce mohl rovnat pouze Pavel Draštíek ze správy lesních školek, jenž se s ním podělil o prvenství. Mrzet je tak může snad jen třetí místo v disciplíně, ve které vloni jasně dominovali – přetahování lanem. Tam je obrovským nasazením ve vyrovnaném souboji „přetáhli“ zemědělci, kteří v soutěži svou traktorovou silou excelovali.

Druhá Mimoň nedominovala v žádné soutěži, byla spíše týmem druhých a třetích míst – celkem jich nasbírala po třech. Celkové však kolegové z Ralska předvedli vyrovnané výkony, mezi kterými nebyl žádný propadák. V přímém souboji o stříbrnou pozici tak přetlačili Karlovy Vary ve finálním pivním dvojboji. Západočeši na vy-

rovnání náskoku borců z Ralska potřebovali v pořadí skončit o tři příčky před nimi. Nakonec však skončili v soutěži čtvrtí, divize Mimoň uhájila šestou příčku a bylo rozhodnuto.

Karlovarští si však spravili chuť v doplňkovém klání Olšinské dvanáctky. Stejnou dominancí, jakou Hornoplanští vládnu na startu disciplín, disponují kolegové z Doupova již tradičně v hledišti. Jejich fanklub se pro letošní rok navlékl do oranžových dresů a nevšímaje si jízlivých poznámek konkurentů o „pracovních technických služeb“ tlačil svůj tým fanděním, které nemělo konkurenci. A zvítězil tak v soutěži fanoušků.

Nejlepší v soutěžích

Rafty

1. Lipník nad Bečvou
2. Mimoň
3. Plumlov

Kuše

1. Horní Planá
2. Divize ostraha a služeb
3. Správa lesních školek

Volejbal

1. Hořovice
2. Horní Planá
3. Mimoň

Bungeerunning

1. Horní Planá 100
2. Mimoň 80
3. Divize zemědělské výroby

Laserová střelnice

1. Karlovy Vary
2. Horní Planá
3. Divize zemědělské výroby

Býk

1. Karlovy Vary
2. Horní Planá
3. Mimoň

Lukostřelba

1. Horní Planá
2. Divize ostraha a služeb
3. Mimoň

Lanová dráha

1. Divize zemědělské výroby
2. Správa lesních školek
3. Karlovy Vary

Nohejbal

1. Horní Planá
2. Plumlov
3. Karlovy Vary

Skok z místa

1. Plumlov
2. Horní Planá
3. Karlovy Vary

Přetahování lanem

1. Divize zemědělské výroby
2. Horní Planá
3. Mimoň

Pivní dvojboj

1. Horní Planá
1. Správa lesních školek
3. Hořovice

NOVÁ PRAVIDLA PRO VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Dne 1. 10. 2016 nabyla účinnosti nová právní úprava zadávání veřejných zakázek, a to v podobě zákona č. 134/2016, o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ). Vzhledem k tomu, že tento zákon s sebou přináší celou řadu poměrně zásadních změn, bylo v rámci VLS nutné reagovat, a to jak změnou interních předpisů, tak proškolením příslušných zaměstnanců. Příslušným útvarem k plnění těchto úkolů je pochopitelně oddělení veřejných zakázek, jehož zaměstnanci se na novou právní úpravu po odborné stránce v předchozích měsících připravovali.

Nové interní předpisy

V novém konceptu systematiky interních předpisů v oblasti nákupu došlo k vynětí problematiky žádanek z Řádu o zadávání veřejných zakázek (ŘZVZ) a jejího upravení samostatnou Směrnicí o vystavování žádanek (Směrnice). Přibyl tedy jeden interní předpis, nicméně oblast úpravy nebyla nijak rozšířena, a tato změna spočívající v rozdělení procesu vystavování žádanek a samotného procesu nákupu by měla vést k větší přehlednosti a srozumitelnosti daných oblastí, a to včetně větší operativnosti v případě nutnosti úprav těchto předpisů.

Zásadní změny

Nejviditelnější změnou obsaženou v novém ŘZVZ je bezesporu změna limitu pro přímé zadání, a to jeho zvýšení ze stávajících 500.000,- Kč na 800.000,- Kč bez DPH (včetně), přičemž jejím hlavním účelem je snížení administrativní zátěže divizí spojených se zadáním veřejné zakázky formou uzavřené výzvy. Další významné změny obsažené v ŘZVZ sledují tentýž účel a byly do něj včleněny na základě novinek, vyplývajících z nového zákona. Ten je sice procesně jednodušší než předchozí právní úprava, ale zároveň klade větší odpovědnost za správný postup při zadání veřejné zakázky na zadavatele potažmo na jeho zaměstnance, a to zejména ve smyslu dodržení jeho zásad, kdy k již notoricky známým zásadám (transparentnost, rovné zacházení, zákaz diskriminace) přibyla jedna nová – zásada přiměřenosti. Nejviditelnější změnou v tomto ohledu je jistě ta, že bude nově možné

posuzovat pouze vítěznou nabídku (proběhne tedy nejdříve hodnocení nabídek), což odbourá zdlouhavý a komplikovaný proces posuzování kvalifikace všech uchazečů a jimi podaných nabídek, včetně opakovaného vyzývání k dodatečnému předložení dokladů či vysvětlení jejich nabídek. Díky tomu nebude ani nutné vylučovat uchazeče nesplňujícího požadavky, jež by jinak neměl šanci na získání zakázky (jak je tomu dosud), což podstatně sníží riziko podávání námitek brzdících zadávací proces. Naopak novou a vítanou možností zadavatele je vyloučení těch uchazečů, s kterými měl on či jiný zadavatel negativní zkušenost při plnění veřejné zakázky.

Školení na Olšině

Z důvodu výše uvedených změn a nutnosti s nimi seznámit zaměstnance podílející se na nákupním procesu, proběhlo ve dnech 6. – 7. 9. 2016 na Olšině podnikové školení ze ZZVZ a ŘZVZ, které bylo zorganizováno Mgr. Jaroslavou Malcovou. Stejným přednášejícím byl Mgr. Tomáš Machurek z advokátní kanceláře MT Legal s.r.o., který je jedním z nejvýznamnějších odborníků v oblasti veřejných zakázek. Ve svém bloku, zaměřeném především na ZZVZ, předvedl plně své znalosti a schopnosti zaujmout posluchače tak, že byl za svůj výkon odměněn zaslouženým potleskem zaplněného sálu. Závěrem prvního dne byli posluchači seznámeni se zásadními změnami v ŘZVZ organizátorkou školení a Mgr. Janem Purkrábekem. Druhý den pak byl věnován praktickým aplikacím očekávaných změn v zadávacím procesu, které již byly školeny v menších

skupinách, a to dle předmětu plnění veřejné zakázky (služby, dodávky, stavební práce), přičemž školiteli byli, kromě již výše uvedených, zaměstnanci oddělení veřejných zakázek (Ing. Ivana Shafferová, Mgr. Josef Hubert, Ing. Martin Vydra). Tento den tak byl již více zaměřen na konkrétní případy a problémy, které byly společně důkladně prodiskutovány za účelem vyjasnění sporných bodů a nalezení funkčních řešení.

Závěrem

Přestože základní a zásadní kroky pro přechod na tuto nová pravidla byly učiněny, jak je výše popsáno, tak to nejtěžší VLS teprve čeká – jejich správná aplikace při zadávání konkrétních veřejných zakázek. Je totiž třeba zdůraznit, že zejména v oblasti zakázek zadávaných dle ZZVZ, bude nutná vysoká míra obezřetnosti a dalšího vzdělávání, neboť výklad jednotlivých ustanovení ZZVZ bude praxí teprve utvářen a dále vyjasňován, a to jak gestorem zákona (MMR), tak jednotlivými zadavateli a především pak ÚOHS a správními soudy. Správné zadání každé veřejné zakázky přitom neleží jen na oddělení veřejných zakázek, ale musí vycházet ze vzájemné a konstruktivní spolupráce všech zaměstnanců podílejících se na celém nákupním procesu. Jedině tak lze zajistit, že bude zakázka zadána v souladu se ZZVZ, s principy 3E (účelnost, efektivnost, hospodárnost) a spolehlivému dodavateli, který splní veřejnou zakázku v požadované kvalitě a termínu. Ale to není nic nového.

Mgr. Jan Purkrábek
vedoucí oddělení veřejných zakázek

PLÁN VÝLOVŮ RYBNÍKŮ 2016

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.

Termín výlovu	Název rybníka	Výměra ha	Katastrální území	
19. 10.	Krásný	10	Bochov	K.V.
21. 10.	Osina	2,5	Osinky u Krumsína	PI
25.-26. 10.	Horní Padrský	114	Strašice	HOŘ
27. 10.	Javorenský rybník	10	Bražec u Hradiště	K.V.
27. 10.	Novodvorský II	1,6	Svébořice	Mi
28.-29. 10.	Olšina	106	Boletice	H.P.
3. 11.	Ploužnický	5	Ploužnice pod Ralskem	Mi
10. 11.	Hvězdov III	2,9	Ploužnice pod Ralskem	Mi
15. 11.	Děvínský	1,1	Hamr na Jezeře	Mi
22. 11.	Novodvorský III	1,7	Svébořice	Mi
24. 11.	Držník	13,5	Hradčany nad Ploučnicí	Mi

Termíny výlovů rybníků divize Lipník n. B. nebyly do uzávěrky stanoveny s ohledem na to, že nebyl znám plán výcviku vojsk ve VÚ Libavá v daném období.

VLS SPOLUPOŘÁDALY CHARITATIVNÍ AKCI „POMÁHÁME HROU“

Zábavným celodenním programem prošly na výstavišti Flora a jeho okolí v hanácké metropoli v pátek 16. září asi dvě tisícovky dětí, které tak vybraným vstupným přispěly na výstavbu jednotky následné péče dětského oddělení Vojenské nemocnice Olomouc.

„Naši vojenští lékaři se při misích v krizových oblastech často setkávají s dětskými pacienty. Navíc v České republice prakticky neexistuje lůžkové oddělení, které by se komplexně zabývalo dlouhodobou intenzivní péčí o děti. Resort obrany chce vybudováním tohoto specializovaného pracoviště potvrdit, že vojenská medicína vždy stála na špičce poskytované zdravotní péče a to pro všechny, bez rozdílu věku,“ uvedl ministr obrany Martin Stropnický, který se programu osobně zúčastnil společně s ředitelem VLS Josefem Vojáčkem.

Nová jednotka následné intenzivní péče pro děti ve Vojenské nemocnici v Olomouci je ojedinělým zařízením v ČR, kde si mimo jiné rozšíří vojenští lékaři potřebnou praxi pro nasazení v zahraničních misích. Nové oddělení umožní hospitalizaci dětských pacientů, kteří vyžadují dlouhodobou následnou intenzivní péči, a nabídne takovou formu, která bude nejen vysoce specializovaná, ale také příjemná malým pacientům pobyt. Počítá totiž například s větším zapojením rodiny.

Zábavné odpoledne „Pomáháme hrou“ pro školáky z krajského města, ale i rodiny s dětmi, které má vznik lékařského centra podpořit, na výstavišti a v přilehlém parku, uspořádal za podpory privátních partnerů resort obrany společně s nemocnicí a Vojenskými lesy a statky. Záštitu nad ní převzal právě ministr Stropnický a primátor Olomouce Antonín Staněk.

Na děti čekaly hry, koncerty, ale také prezentace Armády ČR a její techniky. Malí návštěvníci v přilehlém parku absolvovali několik stanovišť, kde si za asistence pořadatelů mohli zasoutěžit v řadě sportovních disciplín i ve znalostních a dovednostních soutěžích.

Armádní specialisté jim předvedli těžkou bojovou techniku, výcvik psů, čekala na ně ukázka dravců, letecký simulátor i laserová střelnice.

Program na jednotlivých stanovištích byl proložen vystoupeními a koncerty. Dětem se mimo jiné představila zpěvačka Anna K, formace The Tap Tap Orchestra i kouzelník Richard Nedvěd.

Součástí pátečního celodenního programu byla i lesní pedagogika v režii Vojenských lesů a statků, kde si školáci, předškoláci i dospělí mohli vyzkoušet řadu lesnických dovedností, čekala je řada zajímavých informací a na vedlejším stanovišti si vlastnoručně mohli vyrobit ptačí budku.

Stánek lesních pedagogů VLS si ministr obrany osobně prohlédl a poděkoval jim za práci, kterou odvádějí. Živě se zajímal o zmenšenou a zjednodušenou verzi těžební lanovky. Šéf resortu obrany následně ocenil celý páteční charitativní program.

Výtěžek ze vstupného půjde na vybavení a hračky nově zřizované jednotky následné péče.

NA „BĚHEJ LESY“ BYLO V BRDECH PLNO

Běžecký sport v lese zažívá obrovský boom. Potvrdil to letošní ročník běžeckého seriálu pro širokou veřejnost BĚHEJ LESY, jehož partnery byly VLS. Celá série počty startujících trhala rekordy, závody na Karlštejně byly vyhlášeny běžeckou akcí roku. Vyprodáno bylo několik týdnů před akcí i na běžeckých tratích v Brdech, které se letos otevřely veřejnosti.

Do lesů ve správě VLS vyrazila předposlední červencový víkend tisícovka běžců, v epicentru závodu nedaleko Padrťských rybníků si pak především dvě stovky dětí užívaly zábavný program, včetně lesní pedagogiky. Brdy byly letos novinkou úspěšného sportovního seriálu a byl o ně veliký zájem. Běhej lesy Brdy se tak staly největší sportovní událostí středních Brd.

Závody odstartoval stylově výstřelem z brokovnice ředitel VLS Josef Vojáček. Na závodníky čekaly dvě trati v délce 11 kilometrů a 22 kilometrů, měsíc předem vyprodaná kapacita, dvě krátké běžecké trati byly připraveny pro děti.

Běžce nejdřív trápilo dusno, v průběhu závodu se pak zatáhlo a nakonec závodníci dobíhali za deště. Do cíle jedenáctikilometrového závodu dorazil za 36 minut a 24 vteřin jako první Jan Procházka, mistr světa v orientačním běhu z roku 2012. Mezi ženami zvítězila Ivona Rejsková s časem 45 minut 23 vteřin.

Vítězem závodu na 20 kilometrů mužů se stal Michal Hochmut v čase jedna hodina 15 minut a 50 vteřin, mezi ženami doběhla do cíle první Svatoslava Kacířová v čase 01. 28. 46.

Především na děti čekal obří stan lesních pedagogů Vojenských lesů a statků s „poznávačkami,“ výtvarnými dílnami, a také bludiště a skákací hrad. V odpoledním dešti pak jeho přístřeší využily desítky lidí.

ROZHLEDNA BUČINA V NOVÉM

Atmosféra vsutku sváteční vládla 28. září na úpatí Doupovských hor. Slavnostní otevření rozhledny Bučina, jejíž opravu v uplynulých týdnech dokončily Vojenské lesy a statky, si nenechaly ujít asi dvě stovky návštěvníků.

Svátek patrona české země oslavili na Doupově se vši grácií. Tradiční akce karlovarské divize VLS - Svatováclavské vytrubování se pro letošek stala honosnou předehrou k dalšímu slavnostnímu okamžiku, kterým bylo znovuotevření rozhledny na Bučinském vrchu. Úvodního slova se ujali ředitel divize Karlovy Vary Milan Suk a vedoucí kanceláře ředitele VLS Rostislav Souček. Poté se již účastníci spolu s místními starosty a přednostou VÚ Hradiště podplukovníkem Petrem Vašíčkem zaposlouchali do vystoupení trubačských souborů Doupovských

Slivoňů a Trubačů z Kladské a shlédli pasování úspěšných lovců. Sotva v malebném prostředí Lesní kaple nad údolím Ohře dozněly zvuky lesnic, vydali se všichni přítomní na kilometr vzdálenou rozhlednu.

První záchranné práce na rozhledně podnikly VLS v letech 2002 a 2003, kdy došlo k zajištění stavby před dalším chátráním. Bylo vyspraveno zdivo a nad ochozem vyhlídkové plošiny 140 let staré památky byl zbudován nový dřevěný přístřešek. Nyní se rozhledna dočkala kompletní sanace zdiva, zajištění stability tělesa rozhledny s vřetenovým schodištěm, základových konstrukcí a nové střechy. Díky opravě kamenná stavba Bučiny opravdu prokoukla a při pohledu z údolí doslova září ve dne i v noci. Na střeše stavby totiž přibýly solární panely, zdroj LED osvětlení, díky kterému je silueta Bučiny patrná daleko do kraje i po setmění.

Okolí věže v neblížší době ještě zkrášlí posezení a nová informační tabule. „Věříme, že si všichni návštěvníci

budou rozhledny vážit tak jako my a tání v novém kabátě bude sloužit po dlouhá léta“ uvedl při slavnostní chvíli ředitel divize Karlovy Vary Milan Suk.

Jana Hynková,
divize Karlovy Vary

Partnerem akce byla agentura CzechTourism.

CHOVATELSKÝ DEN PODVACÁTÉ

Steaky a guláš, prodej vyzrálého hovězího masa z našeho BIO-chovu, výstava zvířat i zemědělské techniky a samozřejmě tombola s věcnými cenami. To vše čekalo na návštěvníky dvacátého ročníku Chovatelského dne v pátek 23. září na farmě Malý Hlavákov.

To nejlepší z produkce divize zemědělské výroby Vojenských lesů a statků si nenechaly ujít desítky návštěvníků. Vedle tradiční přehlídky chovného skotu chovaného v systému ekologického zemědělství byl součástí jubilejního ročníku tradiční zemědělské akce na Karlovarsku také prodej regionálních farmářských potravin. Na děti čekala projížďka na koni a střelba ze vzduchovky.

Zemědělská výroba VLS ČR je zařazena do systému ekologického zemědělství a specializuje se na chov skotu masných užitkových plemen s produkcí v BIO kvalitě a výrobu BIO mléka. Divize zemědělské výroby VLS ČR hospodaří na šesti a půl tisících hektarech zemědělské půdy v rámci tří zemědělských správ v chráněné oblasti Šumava, v Oderských vrších Nížkého Jeseníku a právě na Karlovarsku.

Partnerem akce byla agentura CzechTourism.

S NOVÝM ŠKOLNÍM ROKEM JEDE LESNÍ PEDAGOGIKA NA PLNÉ OBRÁTKY

Lesní pedagogové Vojenských lesů a statků s příchodem nového školního roku rozjeli práci s dětmi na plné obrátky. K 1. září spustili nový dětský web, a s ním také kampaň, která by měla současnou „kybergeneraci“ motivovat k tomu, aby trávili více času v přírodě. Zatímco v minulosti své programy zaměřovali především na děti z okolí šesti lesních lokalit ve správě našeho státního podniku, pro letošek se chtějí více zaměřit na předškoláky a školáky z velkých měst. Tedy ty, kteří jsou v dnešní době ohroženi odlukou od přírody nejvíce.

Jsou to děti, pro které je příroda často spíše něco abstraktního. Řada z nich nikdy nevyšla na strom, nikdy neležela v lese na břicho a nepozorovala hmyz. Neposlouchají vítr a nepozorují, vleže na zádech mezi květinami, plující mraky. Stále více dětí v Evropě, a také v Česku, je postiženo důsledky rozluky s přírodním prostředím. Evropský průzkum potvrdil, že si v průměru jen 10 procent dnešních dětí hraje v lese oproti 40 procentům v předchozí generaci. Svůj čas stále více věnují informačním technologiím a z domu vycházejí jen výjimečně. Syndrom odcizení přírodě, jak tento stav nazývají odborníci,

sebou nese řadu zdravotních a psychologických problémů – děti jsou více nemocné, stresované a agresivní, ale také daleko hůře připravené na životní zvraty. Jedním z viditelných důsledků, o kterém dnes lékaři vážně diskutují, je skutečnost, že v současné mladé populaci je několikanásobně vyšší počet dětí, které nosí dioptrické brýle, než u dříve narozených ročníků. Na vině je podle odborníků nedostatek denního světla.

„Naše společnost učí mladé lidi vyhýbat se přímé zkušenosti s přírodou. Obnovit zprávanou vazbu této generace k přírodě je v našem vlastním

zájmu a v sázce je také zdraví naší planety,” tvrdí například americký spisovatel Richard Louv, autor knihy o syndromu odcizení přírodě „Poslední dítě v lese.”

A právě na generaci dětí potenciálně ohrožených syndromem odcizení přírodě se chtějí zaměřit v novém školním roce podnikoví lesní pedagogové Vojenských lesů a statků ČR, s.p. se svými programy.

Větší důraz na městské děti

„Chceme postupně oslovit mateřské, základní, ale i střední školy ve velkých

aglomeracích s nabídkou našich programů v lese. Ročně je absolvují tisíce dětí, doposud se však většinou jednalo o kolektivy z okolí lokalit, které spravujeme,” říká vedoucí lesních pedagogů VLS Jan Kobr.

Zpřístupnit les a programy VLS pro děti v něm dětem z velkých měst proto bude podle Jana Kobry dalším strategickým cílem podnikových lesních pedagogů. Jednou z bariér je například větší dojezdová vzdálenost školních kolektivů, než je tomu u škol z okolí lesních lokalit VLS, které naše programy důvěrně znají. Jednou z možností je řešení, které již od loňského školního roku zkouší kolegyně Jana Hynková z karlovarské divize. Ve spolupráci s Karlovarským krajem zde školním kolektivům nabízí pokrytí cestovních nákladů na Doupov. Kraj základním školám a mateřským školám hradí z fondu určeného na environmentální výuku dětí školní autobusy, kterými na Hradiště jezdí za lesní pedagogikou.

Letos v lesích VLS 26 tisíc dětí

Vojenské lesy a statky v šesti unikátních lesních lokalitách na Brdech, Šumavě, v Doupovských horách na Karlovarsku, v severočeském Ralsku, ale také ve výcvikovém prostoru Libavá na Olomoucku a Dražanské vrchovině na Vyšovsku mají dětem co ukázat. Vždyť na územích ve správě VLS proto bylo vyhlášeno 11 chráněných krajinných oblastí, tři národní přírodní rezervace, 9 přírodních rezervací a 24 přírodních památek. Lesní pedagogika VLS je tak exkurzí do nejunikátnějších přírodních tuzemských lokalit.

Otázkou je spíše personální zajištění, ale zdá se, že ani zde by neměl být problém. Od předloňského roku, kdy byla pro každou lesní divizi ustanovena funkce lesního pedagoga – specialisty počet dětí, které projdou „vojenskými“ lesy neustále stoupá.

„V roce 2014 jsme lesem provedli 12 tisíc dětí, loni 18 tisíc a letos dokonce počítáme s 26 a půl tisíci malých návštěvníků,” vypočítává Jan Kobr.

Nový web má motivovat děti k cestě do lesa

Kampaň na školách s nabídkou programů lesní pedagogiky bude podle něj jen jedním z pilířů kampaně zaměřené na městskou populaci. Druhým lákadlem bude dětský web, kterým lesní pedagogové chtějí přímo oslovovat také skupinu dětí, která je nejohroženější syndromem odcizením přírodě – tzv. kybergeneraci.

„Chceme děti oslovit prostřednictvím komunikačního kanálu, u kterého tráví stále více času. Web jim bude českou přírodou, les a lesnictví prezentovat zábavnou interaktivní formou, především je však bude motivovat hrami či kvízy k tomu, aby se od počítače zvedly a vyrazily do přírody, do lesa. To bude hlavní cíl,” vysvětluje lesní pedagog Kobr.

Multimediální interaktivní projekt od 1. září přes kyberprostor u dětí propaguje les, lesnictví i vše, co se dá v přírodě zažít a dělat. Hlavním cílem projektu „VLS dětem” je motivovat děti, aby trávily více času mezi stromy. Vedle dětí však cílí také na jejich rodiče, ale i pedagogy.

Od jiných internetových projektů, mířících na mladou populaci se však liší v jednom základním kritériu. Zatímco strategickým cílem většiny webů je udržet uživatele sítě co nejdéle u obrazovky počítače, donutit jej otevřít další a další stránky, cíl dětského webu VLS je zcela opačný – „vyhnat” děti od počítače do přírody.

„Hlavní vzkaz dětem je jasný: Zvedni se a jdi do lesa. Soutěže, úkoly, kvízy i další prvky prezentace jsou postaveny tak, aby děti k návštěvě přírody motivovaly. Možná trochu paradoxně tak využíváme informační

technologie k tomu, abychom mladou generaci odvedli z kyberprostoru do reálné přírody. Rodičům a učitelům pak chceme pomoci a poradit, jak s dětmi v lese trávit čas,” okomentoval to při spuštění webu ředitel VLS Josef Vojáček.

Hry, kvízy i tipy pro rodiče a učitele

Děti na webu naleznou nejen řadu her a kvízů, ale také soutěže o věcné ceny. Tou první, která se rozběhla hned 1. září, je soutěž o nejhezčí fotografii podzimní mlhy v lese.

K tomu se dozvědí se, co se v lese smí a co ne, či jak se zachovat v určitých situacích. Zjistí také, co se v lese děje v jednotlivých ročních obdobích, co dělají v ten čas zvířátka, ale také co mohou v lese zažít.

Rodiče se pak na portálu mohou inspirovat pro výlet se svými potomky do přírody. Najdou zde informace o lesních lokalitách VLS, ale třeba také nápady na hry, které si s dětmi mezi stromy mohou zahrát.

Pedagogům pak jsou určeny výukové materiály zdarma ke stažení, jako jsou breviáře rostlin, bylin a stromů v české přírodě. Na webu navíc najdou také nabídku akcí, které organizují pro školní a další kolektivy lesní pedagogové VLS i s kontakty podle regionů.

„Stránky budou propojeny se sociálními sítěmi, outdoorové aktivity bude možné plnit díky navazující mobilní aplikaci. Portál bude pravidelně aktualizován a vše na něm bude mít nekomerční charakter. Stejně jako naši nabídku lesní pedagogiky jej jako státní podnik chápeme jako službu veřejnosti,” dodal vedoucí lesních pedagogů VLS Jan Kobr.

Web najdete na <http://deti.vls.cz>, nebo se na něj dostanete přes odkazy na podnikovém webu.

LETNÍ NOC V OBOŘE V RALSKU

Oboru sloužící k chovu daňků a muflonů si předškoláci užili přes noc z 20. na 21. června. Připravena pro ně byla lesní pedagogika a všechny program připravený lesní pedagogkou Evou Zikmundovou a nadlesním Petrem Stopkou zaujal. Řeč se samozřejmě točila okolo lesa, samotné obory Velký Dub a hlavně kolem jejich zvířecích obyvatel. „Nejen děti, ale i my učitelky jsme byly nadšené

prostředím, ve kterém jsme strávili spoustu krásných chvil. Ve chvíli, kdy děti uviděly trofeje, se snad nenašel nikdo, kdo by si na ně nechtěl sáhnout a prohlédnout z blízka,“ okomentovala program učitelka starosplavské mateřinky Lucie Navrátilová.

Největším zážitkem pro děti však bylo samotné pozorování daňků i muflonů v přirozeném prostředí. „Z našeho

pohledu se děti dozvěděly nové věci a ještě dlouho o výletu mluvily. Lesní pedagogika byla velice hezky připravená a byly bychom rádi, kdyby nebyla poslední. Ještě jednou bychom chtěly touto formou poděkovat paní Haně Dančákové za zprostředkování krásného výletu. Paní Zikmundové a panu nadlesnímu Stopkovi za pouťavé povídání,“ dodala další z učitelky Romana Lebedová.

DĚTI DĚKOVALY LESNÍKŮM Z NOVÉ PECE

Neobvykle milé zpětné vazby se dostalo kolegům z lesní správy Nová Pec od místních dětí, které jim několika dopisy poděkovaly za program, jež pro ně zorganizovaly v rámci květnového Týdne lesů.

Předškoláci, školáci i pedagogové ocenili přístup kolegů Dušana Tomaščíka a Jaroslava Červenky, kteří se jim věnovali. „Dobrý den, já vám moc děkuji, naučili jste mě spoustu věcí. Líbilo se mi sázení stromků a ještě se mi líbilo opékání buřtů,“

napsala lesníkům VLS například Nelča. „Páni lesáci nám přečetli pohádku o letokruzích. Děkujeme,“ dodal školák Filip Weiss. „Sedli jsme si k ohni a jeden z lesníků začal číst, jaké měli lidé dříve domy, jak se jmenovali a jak pojmenovávali dříve své vesničky. Děkujeme za krásný týden,“ doplnila chválu spolužáků ve svém dopise Sabina.

Superlativy nešetřili ani pedagogové v dopise řediteli divize. „Věřím, že naše spolupráce bude

pokračovat a pomůže nám společně vytvářet kladný vztah dětí k přírodě a k lesu,“ uvedla J Schönbauevová, vedoucí MŠ Nová Pec.

„Před odjezdem jsme se ještě prošli po hrázi Padrťského rybníka, kdy se studenti dozvěděli, jak jsou Padrťské rybníky velké, jaký objem vody obsahují, jaké ryby se zde chovají a jak probíhá výlov,“ uzavřela Petra Večeřová.

PROMĚNY KNÍŽECÍHO STOLCE

Vojenské lesy a statky hospodaří na jednotlivých divizích ve značně odlišných přírodních podmínkách a též v geomorfologicky značně rozdílných územích. V době před vznikem Národního parku Šumava a předáním lesních správ Srní, Prášily, Křemelná, Stožec, Plešný a částečně Nová Pec (tj. 1992) byl nejvyšším bodem na území VLS Plechý (1378 m), zároveň nejvyšší hora české části Šumavy. Na území tehdejšího sušického odštěpného závodu to byla Plesná (1337 m). Co se týče slovenských závodů, zde byla nejvyšší Čierna hora (1289) v Levočských vrchách na území o.z. Kežmarok.

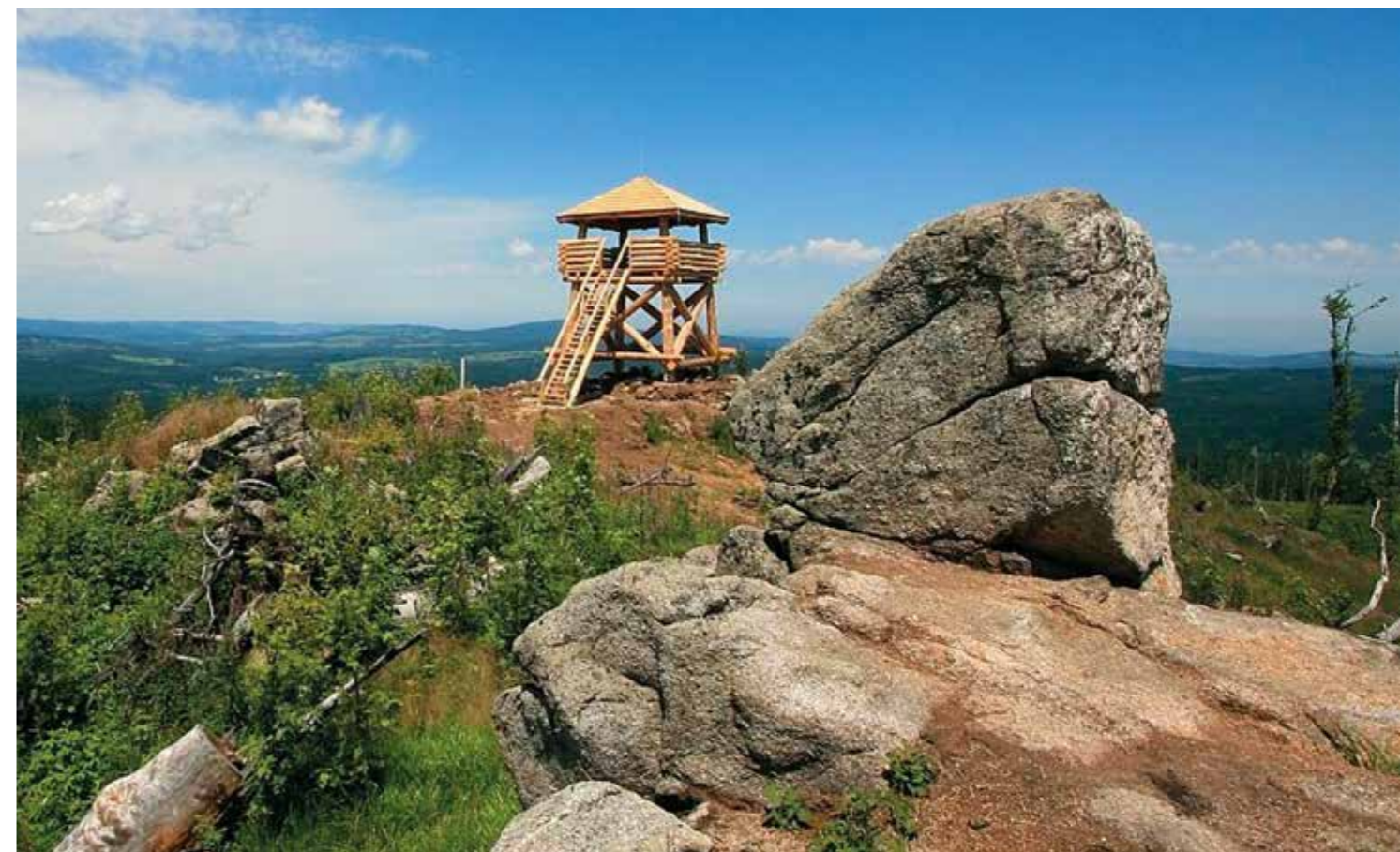
V současné době je nejvyšším bodem na území VLS Knížecí stolec (1236 m) na území divize Horní Planá, který geomorfologicky náleží do Želnavské hornatiny v rámci pohoří Šumava. Dříve se jeho nadmořská výška udávala 1226 m, ale ta se vztahuje ke geodetickému bodu poněkud níže, západně od vrcholu. Skutečný nejvyšší bod na vrcholové skalce je oněch 1236 m. Vedlejší vrchol Lysá má 1228 m a tedy se zdálo, že je v Želnavské hornatině nejvyšší. Primát však skutečně patří Knížecímu stolci. Ten si jej skutečně zaslouží - již svým důstojným názvem, jenž vznikl nepochybně na základě rozložitého, rozsochatého tvaru vrcholu, nahoře zploštělého, a připomíná nám též

knížecí rod Schwarzenbergů, který se nesmazatelně zapsal do dějin (nejen) této části Šumavy. Ostatně celý masív Knížecího stolce je neobyčejně členitý, s vystupujícími skalkami, zbytky přirozených porostů a bohatou vegetací na živných stanovištích.

Do širšího povědomí se dostal Knížecí stolec bohužel „díky“ orkánu Kyrill. V poměrně rozlehlé oblasti vrcholů Lysé a Knížecího stolce se v té době nacházely rozsáhlé smrkové porosty v mýtním stáří, víceméně vzniklé po pověstné šumavské větrné zkáze v roce 1870. Paradoxně pár let před „Kyrillem“ byl zpracován návrh na postupnou obnovu těchto porostů, která již začala být realizována.

V lednu 2007 však Kyrill zhatil všechny tyto plány a les v širokém okolí těchto vrcholů spadl... O zpracování kalamity a následném zalesnění již informovaly povolanější osoby; faktem je, že následkem kalamity se z vrcholu Knížecího stolce otevřel nevídaný kruhový rozhled, umocněný ještě výstavbou nízké dřevěné rozhledničky. Kultury založené po roce 2007 zdárně odrůstají a potěšující je, že zde nebudou čisté smrčiny, ale směs dřevin, které sem patří - jeřáb po zapojení porostů sice zanikne, ale bude zde silná příměs klenu, buku a dalších dřevin.

Podívejme se nyní, jak se Knížecí stolec a Lysá měnily v průběhu času. Na

první dvojici fotografií je panorama těchto vrchů od zaniklé osady Vyšný v červenci 1989 a v září 2016.

Na druhé dvojici snímků pak vidíme Lysou a Knížecí stolec ze svahu Chlumu v červenci 1989 a v červenci 2013.

Na třetí dvojici je vrchol Knížecího stolce v červenci 1989 versus září 2016.

Jisté je, že za pár let současné kultury odrostou, zapojí se a místní lesníky bude čekat náročný úkol v jejich výchově. Pro návštěvníky Knížecího

stolce to bude znamenat, že nynější výhledy zaniknou. Bohužel už se nikdo z nás nedočká toho, aby viděl, jak to zde bude vypadat za sto let. Ale takový už je koloběh života lidí i stromů...

Václav Pernegr, divize Hořovice

Pohled od Vyšného, 1989

Pohled od Vyšného, 2016

Pohled od Chlumu, 1989

Pohled od Chlumu, 2013

Vrchol Knížecího stolce, 1989

Vrchol Knížecího stolce, 2016

TÁBORY V ITÁLII SE OPĚT VYDAŘILY

První turnus tábora pro děti zaměstnanců VLSA začal úspěšným předáním dětí před ředitelstvím divize v Mimoni, kde proběhly nezbytné instrukce od rodičů, jak s jejich miláčky zacházet. Po té již jen maminky slzičky a hurá směr Olomouc a Prostějov, dobrat děti z lipnické divize a nabrat kurz Itálie – Lido Adriano. Cesta byla sice dlouhá, ale těšení se na moře vše předčilo.

Do místa pobytu jsme dorazili brzy dopoledne a než jsme měli připravené pokoje, vykoupali jsme se v bazénu. První chvílky jsou vždy velmi rozpačité, zvláště když „na palubě“ máte převážně menší děti, které jsou od maminek a tatínek poprvé. Naštěstí je s námi stará výborná parta velkých a zkušených táborníků, která vždy ví, kdy je čas pořádně zabrat. Takže mazlení a utěšování jsme zvládali.

Během dne však na stesk nebyl čas, protože program tábora byl plný her a soutěží, ve kterých zápolili jak družstva, tak i jednotlivci. Nejoblíbenější a nejvíce bouřlivé ovace sklízeli turnaj ve vybíjené, který probíhal po celou dobu pobytu. Ale ani ostatní soutěže se neobešly bez fandění a hecování se hlavně mezi kapitány družstev, ke kterému se nechali strhnout všichni.

Ani nejmenší benjamínci tábora – Adélka a Toník nestáli stranou, občas o ně byl boj, kdo si je vezme do týmu. Ke konci pobytu nás trochu překvapilo počasí, které nás už nepustilo do moře. Ale nás to nezaskočilo a vyrobili jsme si krásná trička a medaile. Večery už bývaly klidnější, následoval rozchod do města pro něco dobrého na zub a hlavně na vynikající zmrzlinu.

Tábor se vydařil, čehož bylo důkazem slzičkové loučení a těšení se na příští rok.

Na **druhý turnus** v Lido Adrianu autobus svezl děti z ředitelství a divizí Hořovice, Karlovy Vary, Horní Planá a ze zemědělské správy Bražec i SOS. Oproti předchozím rokům jsme měli 22 nových dětí ve věku 7 – 16 let. Počasí si letos zahrává asi se všemi, protože hned druhý den jsme zažili bouřku jako řemen. Ani při špatném počasí se děti nenudily. Ozdobily si trička a namalovali dřevěné medaile. Další dny už ale byly krásné a slunečné. Celotáborová hra byla ve znamení „Putování světem“ a tak jednotlivé dny byly zaměřeny na světadily: Asie, Afrika, Antarktida a Amerika. V tomto duchu proběhl i křest mořem, kdy gejša „nakrmila“ děti čínskými nudlemi, africký černoch děti pomazal

černou barvou. Mořem se musely přebrodit do Ameriky k Soše svobody a Antarktidu prošly kbelíkem ledových kostek. I soutěže během týdne probíhaly ve znamení jednotlivých světadílů. Maškarní průvod městečkem Lido Adriano je vždy za nadšeného mávání místních a troubení projíždějících aut!

Týden utekl jako voda a pokud si děti přály při vypouštění svítcích balonků za rok návrat do Lida Adriana – snad se jim to splní!

Za organizátory
Luboš Zelinka,
předseda PV ČMOSA,
Zuzana Fojtíková,
předsedkyně CPV ČMOSA

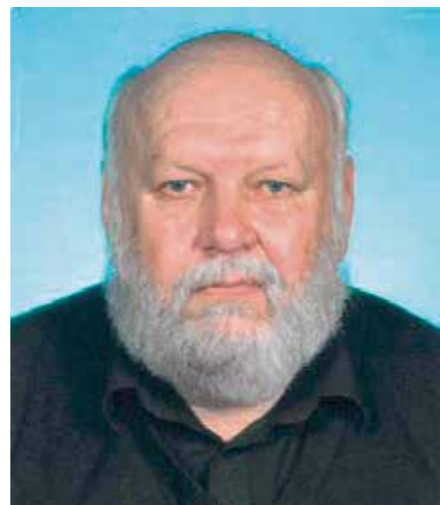
ODEŠLA LEGENDA ŠUMAVSKÝCH LESŮ

Podobně jako stromy v lese odcházejí věkem, tak i lidský život má svůj začátek i konec. V pondělí 15. 8. 2016 Vojenské lesy a statky Horní Planá opustila živoucí legenda arnoštovských lesů pan Miroslav Keltner ve svých 69 letech.

Málokdo z lovců a lesáků, kteří zavítali do této oblasti, ho neznal. Jeho dominantní postava, opírající se o hůl, hlava s vousy a charakteristickým kloboukem, to zaujalo snad každého. Byl to lesák, který jakoby vzešel z lesů a neodmyslitelně k nim patřil. Jeho

vyprávění životních příběhů, loveckých zážitků okořeněných mysliveckou latinou bylo nezapomenutelné. Na Lesní správě Arnoštov prožil celý život. Jeho profesní životní dráha začala od lesníka a postupně přes další funkční zařazení až k vedoucímu lesní správě. I po odchodu do důchodu se aktivně věnoval svému koníčku – barvářům.

V našich myslích navždy zůstane jako člověk, který spojil celý život s lesem, myslivostí a kynologií Lesní správy Arnoštov.

Čest jeho památce!

Za spolupracovníky: Ing. Jiří Flíček, hlavní inženýr divize H. Planá

FESTIVAL LOVECKÉ HUDBY NA KŘIVOKLÁTĚ

Festival lovecké hudby na Mysliveckých slavnostech sv. Eustacha se uskutečnil 3. září 2016 na hradě Křivoklát. Jednalo se o zcela ojedinělou akci tohoto druhu u nás. Festivalu se zúčastnili sólisté a soubory zřizované nebo provozované státními podniky Lesy ČR a VLS ČR, ale i další příznivci lovecké hudby. Soutěžilo se ve čtyřech hudebních kategoriích. Dvojice, soubory, sólisté na lesnice a sólisté na borlici. Trubači z VLS ČR s. p.,

divize Karlovy Vary, kteří se jmenují Doupovští slivoni, soutěžili ve dvou kategoriích. Každý soutěžící přednesl tři skladby dle vlastního výběru. Pod vedením Dany Vajcové zahráli Doupovští Slivoni s devíti členy souboru skladby Tereziánskou, Finále a Ráno v lese. Na konci soutěže byli vyhlášeni laureáti festivalu, kteří měli tu čest zahrát následující den na Dni přírody a lesa. Soubor karlovarské divize obdržel zvláštní cenu předsedy

Společnosti Hájovna Křiniště Pavla Kořana v podobě krásné umělecké vázy od akademického malíře Borise Noska. Festival byl určen převážně k prožití příjemného dne s mysliveckou hudbou a Doupovští slivoni si to opravdu užili, odjžděli z festivalu spokojeni a nabití novými zkušenostmi.

Kristýna Adámková, divize Karlovy Vary

OSTROSTŘELCEM VLS VÁCLAV HENZELÍN

Po Olšinské dvanáctce dominovali v pátek 16. září Hornoplanští i na tradičním podnikovém střeleckém závodě na Vráži. Parcurovou střelbu na osmdesátku terčů vyhrál nadlesní Václav Henzelín z lesní správy Horní Planá před druhým hořovickým ostrostřelcem Tomášem Minichem z lesní správy Strašice. Tradiční vítěz předchozích ročníků Milan Rybín z mimošské lesní správy Lipník skončil letos třetí.

Z osmdesáti vypuštěných terčů minul vítězný Henzelín pouze sed a nedal tak soupeřům šanci. Stříbrný Minich za ním zaostal o dva terče, tři trefy pak od první příčky dělily Milana Rybína. Nezaváhala však tradiční vítězka ženské kategorie střeleckého klání ve Vráži Renata Keltnerová. S osmačtyřiceti terči se stala opět první ženou startovního pole a na sedmatřicáté příčce celkového pořadí za sebou nechala šestadvacet ostrostřelců i druhou ženu startovního pole Hanu Peterkovou.

Výsledky závodu Vráž 2016

1) Henzelín Václav	73	Varvařovský Ladislav	54	Černý Vladimír	45
2) Minich Tomáš	71	Stískal Rostislav	54	46) Varvařovský Ladislav	43
3) Rybín Milan	70	25) Kolkop Jaromír	53	47) Jelínek Stanislav	42
4) Velíšek Vojtěch	67	Kolomazník Pavel	53	Čech Michal	42
5) Červenka Jaroslav	66	Plachý Václav	53	Král Petr	42
6) Malík Jan	65	28) Szabo Tomáš	52	50) Velešák Aleš	41
7) Zíta Ladislav	64	Mostecký Jiří	52	Břicháček Jan	41
8) Louda Vladimír	62	30) Bergman Jaroslav	51	Domes Ladislav	41
Semrád Josef	62	Plaček Josef	51	Hubík Hubert	41
Požárský Karel	62	32) Třeška Roman	50	54) Hnízdil Libor	40
11) Smutek Vlastislav	61	Pospíšil Otakar	50	Florián Tomáš	40
12) Capůrka Petr	60	Kolkop Ladislav	50	56) Draštík Pavel	39
Vítek Jiří	60	35) Kšica Jiří	49	57) Moravec Petr	37
Suk Milan	60	Matoušek Vladimír	49	Nekl Tomáš	37
Kuchař Vladimír	60	37) Keltnerová Renata	48	Brus Radek	37
16) Funk Hubert	58	Komorous Jaroslav	48	60) Tomáš Martin	34
17) Mocek Zdeněk	57	Palánek Roman	48	61) Dvořák Petr	33
Stískal Vlastimil	57	40) Zbončák Karel	47	62) Kuča Jaroslav	30
19) Vaněk Miroslav	55	41) Paul Ondřej	45	63) Dvořák Petr	25
Novák František	55	Pour Jan	45	64) Peterková Hana	14
Štika Petr	55	Novotný Miroslav	45		
22) Švancár Jan	54	Šebek Jan	45		

BLAHOPŘEJEME K VÝZNAMNÉMU VÝROČÍ

ŘÍJEN

životní výročí 40 let

GABZDYL Martin	ŘSP
SYCHRA Patrik	LS Žárovice
DANKANIČOVÁ Martina	SOS Libavá
STRNADOVÁ Alexandra	SOS Libavá

životní výročí 45 let

JANÍČEK Antonín	SOS Bražec
CHYTILOVÁ Renata	SOS Brno
ČERNOHOUS Karel	SOS Mimoň
ŠPAČEK Petr	ŘSP
ŠERÝ Michal	LS Břehyně

životní výročí 50 let

KOUKAL Luboš	LS Hlubočky
BALÁŽIK Dušan	ZS Heroltovice
CHARVÁT Vladimír	SOS Mimoň
STLOUKAL Miroslav	SOS - ŘSP

životní výročí 55 let

SEDLÁČEK Miroslav	SOS Bražec
DRDA Václav	SOS Květušín
FALTUS Miroslav	SOS Mimoň
NOVÝ Miloslav	SOS Květušín
KOPA Vladislav	LS Myslejovice
BOŽEK Josef	ZS Heroltovice

životní výročí 60 let

ENOCH Václav	SOS Praha
KOLADA Anton	SOS Praha
SOLÍK Milan	SOS Květušín
BERNÁŠKOVÁ Nadežda	SOS Praha
DÁVID Joachim	SOS Brno
ŠŮCHA Pavel	SOS Květušín
KRAFTOVÁ Danuše	Stř. Nová Pec
HRACH Richard	SOS Bražec
JANKULÁR Štefan	LS Dolní Krupá
NOVOTNÝ Petr	SOS Libavá

životní výročí 65 let

TREML Vladimír	SOS Květušín
HALDOVÁ Miloslava	RZ Olšina
PRCHAL Jiří	SOS Bražec
PRÍGL Jiří	SOS Květušín
DUCHA Jan	SOS Mimoň

životní výročí 70 let

DREXLER Vladimír	SOS Libavá
------------------	------------

pracovní výročí 20 let

KOCOUREK Luděk	LS Žárovice
MACHÁČEK Zdeněk	Dolní Lomnice

pracovní výročí 25 let

KVASNIČÁK Pavel	LS Libavá
SLAPNIČKOVÁ Ivana	LS 16 Nouzov

pracovní výročí 30 let

KRÁLÍČEK Bohuslav	ŘD Horní Planá
-------------------	----------------

pracovní výročí 45 let

VYTOPIL Jaroslav	LS Myslejovice
------------------	----------------

LISTOPAD

životní výročí 40 let

VÍT Daniel	SOS Mimoň
HRUBAN Robert	SpS Plumlov
VÝMOLA Jaroslav	LS Myslejovice

životní výročí 45 let

MUSILOVÁ Šárka	SOS Brno
PAVLÍK Jiří	SOS Květušín
KOTHÁNEK Pavel	Klásterec
KOTOUN Václav	SOS Květušín
DŘÍMALOVÁ Radovana	SOS Libavá

životní výročí 50 let

FEDÁK Jan	SOS Libavá
DUCHANOVÁ Ivana	SOS Mimoň
SEDLÁKOVÁ Alena	SOS Libavá
ZATLOUKAL Josef	SpS Plumlov
ČERNÁ Věra	ŘD Plumlov
SCHERHAUFER Michal	SOS Brno

životní výročí 55 let

PATAKOVÁ Dana	SOS Bražec
VALIGURSKÝ Štefan	SOS Bražec
LIŠKA Petr	LS Libavá
VALAPKA Peter	LS Břehyně

životní výročí 60 let

MAREČEK Jaroslav	SOS Květušín
HERKA Milan	SOS Bražec
SCHAFFEROVÁ Eva	SOS Brno
MILÁČEK Petr	SOS Mimoň
HLADEK Miroslav	LS Bruntál
GALASOVÁ Miroslava	LS Potštát
KOCOUREK Jaroslav	SpS Plumlov
HARCUBA Milan	SOS Mimoň
HELEBRAND František	SOS Brno

životní výročí 65 let

JIZERSKÝ Pavel	SOS Brno
KŘÍŽ Vratislav	SOS Brno
MIŠENČÍK Zdeněk	SOS Libavá

životní výročí 70 let

BOSTL Josef	SOS Praha
FILIČKO Ján	SOS Mimoň
LANC Josef	SOS Bražec

pracovní výročí 20 let

OSTÁL Miroslav	LS 16 Nouzov
ŠÍMA Vladimír	LS Libavá

pracovní výročí 25 let

ŠKVAŘIL Vojtěch	ŘD Lipník n. B.
-----------------	-----------------

pracovní výročí 30 let

VÁLEK Tomáš	LS Arnoštov
-------------	-------------

pracovní výročí 45 let

HORVÁT Petr	ZS K.Vary Bražec
-------------	------------------

PROSINEC

životní výročí 40 let

SCHMIDTOVÁ Monika	SOS Libavá
WAIDHOFEROVÁ Lenka	SOS Libavá
ŽÁŽKÁ Ilona	LS Žárovice

životní výročí 45 let

FRYČ Zdeněk	LS Myslejovice
POKORNÝ Michal	SOS Bražec
ŽELEZNÝ Dalibor	SOS Libavá
ČERNÝ Vladimír	LS 17 - stř. Háje
PROCHÁZKOVÁ Jaroslava	SOS Mimoň

životní výročí 50 let

POUR Jan	LS 11 Jince
FILÁK Ladislav	LS Myslejovice
KOLÁŘ Jiří	LS Hlubočky

životní výročí 55 let

NOVÁK Stanislav	SOS Brno
DOMANSKÝ Miroslav	SOS Bražec
PAPIOREK Jindřich	SOS Libavá
ŠAMAN Otto	Dílna + sklad
RIEGEROVÁ Ivana	ŘD Karlovy Vary

životní výročí 60 let

RŮŽIČKA Stanislav	SOS Praha
NOVÁKOVÁ Marie	LS Žárovice
RUDOVÁ Naděžda	LS Břehyně
HORVÁTHOVÁ Alena	ŘD Horní Planá
KOVÁŘ Miloslav	DMS Lipník-STAS
HORÁK Zdeněk	SOS Libavá
JANDOVÁ Jaroslava	SOS Praha
POSPÍŠIL Jiří	SOS Mimoň

životní výročí 65 let

KOHOUT Josef	SOS Bražec
SUCHÁNEK Jaromír	SOS Bražec
MORAVEC František	SOS Mimoň
DVOŘÁK Slavomil	SOS Mimoň
GYURKA Štefan	SOS Brno
ZATLOUKAL Jiří	SOS Libavá

životní výročí 70 let

WOLF Petr	SOS Libavá
ŠKRDLA František	SOS Brno

životní výročí 75 let

RÁ CZ Imrich	SOS Květušín
ŠKALDA Petr	SOS Mimoň

01

02

03

Vítěz soutěže minulého kola

– Petr Capůrka –

s fotografií „Ráno na Šumavě“. Gratulujeme.

Jan Sotona, šéfredaktor

Příspěvek do rubriky „fotosoutěž“
posílejte prosím na e-mail:

jan.sotona@vls.cz

04

05

VÝLOV OLŠINY

Šumavská rybářská událost na nejvýše položeném rybníku v ČR

**Pátek 28. října a sobota 29. října 2016
vždy od 9.00 do 16.00 hodin**

Prodej ryb ■ Rybí speciality ■ Občerstvení ■ Ukázky živých ryb
Doprovodný program pro děti i dospělé ■ Expozice o rybářství
a regionu v historické Rybářské baště na hrázi

JAK NA OLŠINU:

GPS: 48°46'44.751"N, 14°5'33.932"E

- **Autem:** Ze silnice č. 39 Český Krumlov - Volary v Horní Plané 5 km směr Hodňov
- **Na kole:** Z Horní Plané do Hodňova po cyklotrase č. 1254 (7 km), z Polné na Šumavě po č. 1254 nebo 1255 (6 km)
- **Pěšky:** Po červené z Horní Plané (7 km), z Hořic na Šumavě (9,5 km)
- **Vlakem:** Šumavskou lokálkou České Budějovice - Český Krumlov - Černý Kříž do lesní zastávky Hodňov (cca 500 m od Olšiny)

UBYTOVÁNÍ:

Rekreační zařízení Vojenských lesů a statků u rybníku Olšina nabízí široké spektrum ubytování od hotelových pokojů, přes rekreační chatky až po turistickou ubytovnu.

**Informace, objednávky a rezervace ubytování:
737 226 560, e-mail: rekreace.olsina@vls.cz**

www.vls.cz